

IFAU

Institutet för arbetsmarknads- och
utbildningspolitisk utvärdering

Arbetsmarknadspolitisk översikt 2012

Kristina Sibbmark

RAPPORT 2013:22

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra vetenskapliga utvärderingar. Uppdraget omfattar: effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. IFAU ska även sprida sina resultat så att de blir tillgängliga för olika intressenter i Sverige och utomlands.

IFAU delar även ut forskningsbidrag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Forskningsbidragen delas ut en gång per år och sista dag för ansökan är den 1 oktober. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om forskningsbidrag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av en ordförande, institutets chef och fem andra ledamöter. Det vetenskapliga rådet har bl.a. som uppgift att lämna förslag till beslut vid beviljandet av forskningsbidrag. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagersidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Rapporterna finns även i tryckt format. Du kan beställa de tryckta rapporterna via telefon eller mejl. Se nedanstående kontaktinformation.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala
Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala
Telefon: 018-471 70 70
Fax: 018-471 70 71
ifau@ifau.uu.se
www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

Arbetsmarknadspolitisk översikt 2012

av

Kristina Sibbmark[§]

2013-10-21

[§] Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Box 513, 751 20 Uppsala. E-post: kristina.sibbmark@ifau.uu.se, telefon 018-471 70 92. Tack till Anders Forslund, Martin Lundin samt Lisa Löwgren och övriga på Arbetsförmedlingen som faktagranskat innehållet i texten.

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Arbetsmarknadspolitikens uppgifter och mål	3
2.1	Arbetsmarknadspolitikens mål	4
2.2	Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet	4
2.3	Arbetsförmedlingens tjänster	5
3	Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet	10
3.1	Arbetslöshetsförsäkringen	10
3.2	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	14
4	Arbetsmarknadspolitiska program och stöd	14
4.1	Arbetsmarknadspolitiska program	14
4.2	Övriga stöd och insatser	28
4.3	Flyttningsbidrag	30
5	Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga	33
5.1	Särskilda program och stöd	33
5.2	Övriga stöd och insatser	41
6	Europeiska socialfonden	41
7	Viktiga förändringar under 2012	42
7.1	Förändringar i de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden	42
	Tabellbilaga	48

1 Inledning

Den här rapporten ger en översikt av den svenska arbetsmarknadspolitikerna under 2012: dess organisation, verksamhet, mål och medel. Översikten har givits ut årsvis vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) sedan 1997.

Rapporten inleds med en beskrivning av arbetsmarknadspolitikens mål och Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet (avsnitt 2). Avsnittet redogör också för den service Arbetsförmedlingen kan erbjuda arbets sökande respektive arbetsgivare. Avsnitt 3, 4 och 5 behandlar arbetslöshetsförsäkring samt de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden. I avsnitt 3 finns även en kort beskrivning av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen. Avsnitt 6 beskriver kortfattat projekt som finansieras via Europeiska socialfonden och avslutningsvis sammanfattas de viktiga förändringar som gjorts under året i avsnitt 7.

I rapporten beskrivs de regler och bestämmelser som gäller vid utgången av 2012. Den som vill söka mer information kan studera de lagar och förordningar som refereras. Ytterligare information finns även i Arbetsförmedlingens föreskrifter om hur förordningarna bör tillämpas. Mer detaljerad information om de arbetsmarknadspolitiska programmen och deras deltagare finns också i Arbetsförmedlingens årsrapport¹.

I bilagorna presenteras Arbetsförmedlingens sökandekategorier (på både svenska och engelska), månadsvis statistik över antalet arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program under 2012 samt använda medel till arbetsmarknadspolitiska program och stöd under 2012.

2 Arbetsmarknadspolitikens uppgifter och mål

Arbetsförmedlingens uppgifter och mål sätts både för längre perioder och årsvis. I kapitlet presenteras både de grundläggande uppgifter som ska utföras och målen för budgetåret 2012. Därefter presenteras Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet.

¹ Arbetsförmedlingen (2013).

2.1 Arbetsmarknadspolitikens mål

Det övergripande målet för arbetsmarknadspolitikerna är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. I budgetpropositionen för 2012 skriver regeringen att arbetsmarknadspolitikerna ska verka för att

- förbättra matchningen mellan dem som söker arbete och dem som söker arbetskraft
- säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring
- stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt.

Resurserna ska riktas till matchningen mellan arbets sökande och lediga jobb samt till dem som står långt från arbetsmarknaden. Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska utföras effektivt, och berörda myndigheter ska prioritera uppföljning och utvärdering.²

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten bedrivs i form av platsförmedling, vägledning, arbetsmarknadspolitiska program, arbetsplatsintroduktion, arbetslivsriktad rehabilitering, verksamhet för unga med funktionshinder samt insatser för vissa nyanlända invandrare. Verksamheten omfattar även frågor om vissa anställningsfrämjande åtgärder, arbetstillstånd och arbetslöshetsförsäkringen.³

2.2 Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet⁴

Arbetsförmedlingen svarar för den offentliga arbetsförmedlingen och dess arbetsmarknadspolitiska verksamhet. Myndigheten leds av en styrelse (med fullt ansvar) som utses av regeringen. I styrelsen ingår bl.a. generaldirektören, som är myndighetschef. Vid Arbetsförmedlingen finns ett huvudkontor, en central enhet för omprövning av beslut samt ett nationellt partsråd. Partsrådet är ett rådgivande organ där företrädare för arbetsgivare och arbetstagare finns representerade. Organisationen är indelad i elva marknadsområden inklusive Arbetsförmedlingen Kundtjänst. Det finns även andra organisatoriska enheter som myndigheten behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Arbetsförmedlingen ska utforma sin verksamhet så att den bedrivs på ett effektivt, enhetligt och rättssäkert sätt. Arbets sökande och arbetsgivare ska ha till-

² Regeringens proposition 2011/12:1.

³ Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁴ Stycket bygger om inget annat anges på Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

gång till en likvärdig service i hela landet, och verksamheten ska vara anpassad till de skilda förutsättningar som och behov som kan finnas på olika platser. Verksamheten ska leda till geografisk och yrkesmässig rörlighet bland de arbetsökande och anpassas efter den enskildes förutsättningar. Den får inte snedvrída konkurrensförutsättningarna på arbetsmarknaden eller bidra till att arbetstillfällen trängs undan, såvida det inte kan anses arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Verksamheten ska även utformas så att den ökar mångfalden och motverkar diskriminering i arbetslivet.

Arbetsförmedlingen ska säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring. Myndigheten ska anlita kompletterande aktörer för att snabbt och effektivt få arbetsökande i arbete och aktivt inhämta information om lediga arbeten. Vidare ska man analysera, följa upp och utvärdera hur verksamheten och de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna påverkar arbetsmarknadens funktionssätt och tillhandahålla beslutsunderlag för den framtida arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen ska också bistå myndigheter och andra som bedriver uppföljning och utvärdering inom myndighetens verksamhetsområde. Myndigheten ska också motverka bidragsbrott och säkerställa att det inte görs felaktiga utbetalningar.

Arbetsförmedlingen har ett samlat ansvar, sektorsansvar, för handikappfrågor inom arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen har även ett särskilt ansvar för att nyanlända invandrare erbjuds insatser som främjar deras etablering på arbetsmarknaden. För vissa nyanlända invandrare har Arbetsförmedlingen ett särskilt ansvar (enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare). Arbetsförmedlingen ska samordna etableringsinsatser som syftar till att underlätta och påskynda dessa personers etablering i arbets- och samhällslivet. Man ska även beräkna och besluta om etableringsersättning samt vid behov anvisa plats för bosättning. Arbetsförmedlingen ska vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållanden till andra berörda parter inom de här områdena.

2.3 Arbetsförmedlingens tjänster

Arbetsförmedlingen arbetar utifrån tio tjänster varav åtta vänder sig till arbetsökande och två till arbetsgivare. Kopplat till varje tjänst finns ett antal kvalitetssäkrade metoder. Tjänsterna levereras via förmedlingens tre servicevägar: den lokala Arbetsförmedlingen, Kundtjänst och via internet på *arbetsformedlingen.se*. Det finns också specialförmedlingar, exempelvis *Kultur Media* och

Sjöfart, som inriktar sig på att ge service till vissa yrkesgrupper. Utöver platsförmedlande verksamhet bedriver Arbetsförmedlingen bl. a. vägledning, arbetslivsinriktad rehabilitering och anvisar till arbetsmarknadspolitiska program. I förmedlingens uppgifter ingår också att kontrollera att de som får arbetslöshetsersättning är aktivt arbetssökande. Alla arbetssökande, inte enbart arbetslösa, kan vända sig till Arbetsförmedlingen för att få service och stöd i sitt arbetssökande. Arbetsförmedlingen erbjuder också service till arbetsgivare som behöver rekrytera ny personal.

2.3.1 Service till arbetssökande

På Arbetsförmedlingen kan personer som söker arbete få information om lediga platser genom ett antal olika kanaler. Lediga tjänster annonseras ut på Arbetsförmedlingens anslagstavla, i tidningen *Platsjournalen* samt i internettjänsten *Platsbanken*. I *Platsbanken* kan arbetssökande söka efter lediga platser kommunvis, yrkesvis, företagsvis eller genom att skapa en egen sökprofil. Det går även att söka efter sommarjobb och utlandsarbeten. Genom Arbetsförmedlingens hemsida kan arbetssökande också få råd och hjälp med hur de kan gå tillväga för att söka och hitta jobb. Den som är inskriven vid Arbetsförmedlingen kan också få hjälp i sitt arbetssökande av en jobbcoach.

I databasen *Mitt CV* kan personer som söker arbete presentera sin kompetens och sina meriter för arbetsgivare som söker personal. I *Kultur- och nöjesbanken* kan kulturarbetare inom scen och ton presentera sin yrkesverksamhet. Ytterligare en databas där arbetssökande kan marknadsföra sig är *Bildbanken*, där uppdragssökande inom bild- och formområdet kan presentera sina arbeten. Personer som är intresserade av att arbeta i något annat EU/EES-land kan lägga in sitt CV och söka efter arbete i de europeiska databaserna inom Euresportalen.

Varje ny arbetssökande vid Arbetsförmedlingen ska i anslutning till inskrivningen erbjudas tid för ett individuellt samtal.⁵ Vid inskrivningen kan den sökande specificera sina önskemål om arbete och en sökprofil läggs in i Arbetsförmedlingens informationssystem. De registrerade uppgifterna används sedan på förmedlingen när man matchar arbetssökande mot lediga arbeten. Senast 30 dagar från det att en arbetslös anmäler sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen ska en individuell handlingsplan upprättas, men för arbetslösa som är under 25 år bör handlingsplanen upprättas tidigare. Vissa nyanlända invand-

⁵ Arbetsmarknadsstyrelsens administrativa föreskrifter (AMSF 2005:4) om handläggning av arbetsförmedlingsärenden.

rare ska i stället få en etableringsplan.⁶ Handlingsplanen, vilken upprättas tillsammans med den arbetssökande, ska ange vilka aktiviteter som är aktuella för att den sökande så snabbt som möjligt ska få ett arbete. Den ska också beskriva ansvarsfördelningen mellan den sökande och förmedlingen. För sökande som får arbetslöshetsersättning ska handlingsplanen också ge vägledning om vad som är att betrakta som ett lämpligt arbete. Handlingsplanen ska alltid vara aktuell. En ny plan ska upprättas senast inom sex månader om den sökande fortfarande är aktuell vid förmedlingen.⁷

Arbetsförmedlingens tjänst Vägledning till arbete syftar till att hjälpa arbetssökande att utifrån egna förutsättningar och arbetsmarknadens behov, göra ett övervägt val av arbete och utbildning. Tjänsten omfattar bland annat yrkes- och utbildningsinformation och vägledningssamtal.⁸ Information om olika yrken, utbildningar och arbetsmarknadspolitiska program finns tillgängliga på Arbetsförmedlingen och förmedlingens hemsida, där den sökande själv kan göra exempelvis ett intressetest.

Arbetslivsinriktad rehabilitering är ett samlingsbegrepp för olika tjänster som riktar sig till arbetssökande som har nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller ohälsa eller personer som är sjukskrivna. Den som är i behov av särskilt stöd kan erbjudas utredande, vägledande, rehabiliterande eller arbetsförberedande insatser. Rehabiliteringen avser insatser för att utveckla den arbetssökandes resurser och möjligheter till arbete genom att bedöma individens behov, arbetsförutsättningar, kompetens och prestationsförmåga. De specialisttjänster som kan erbjudas är exempelvis utredningar av psykologer, arbetsterapeuter, dövkonsulenter eller synpedagoger.⁹

De arbetsmarknadspolitiska program och stöd till arbetssökande som Arbetsförmedlingen förfogar över beskrivs i avsnitt 4 och 5. I nästa avsnitt och i avsnitt 3.1 finns information om arbetslöshetsförsäkringen och vilka villkor som gäller för rätten till ersättning.

⁶ Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁷ Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSF 2004:11) om individuella handlingsplaner.

⁸ Arbetsförmedlingen (20011c).

⁹ Arbetsförmedlingen (2011d).

2.3.2 Den arbetssökandes skyldigheter¹⁰

Den platsinformation som publiceras är tillgänglig för alla arbetssökande, men för att få tillgång till Arbetsförmedlingens service i sin helhet krävs inskrivning. Inskrivning är t.ex. obligatorisk för den som önskar delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Personer som får eller vill ansöka om arbetslöshetsersättning måste också vara inskrivna vid Arbetsförmedlingen. Om en arbetssökande med arbetslöshetsersättning anvisas ett lämpligt arbete innebär det att personen ska söka jobbet, annars riskerar han eller hon att få ersättningen nedsatt.¹¹ Det samma gäller vid anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Anvisningsförfarandet måste dock uppfylla vissa formella krav på grund av de ekonomiska konsekvenser det kan medföra att avvisa en plats. Anvisningen ska lämnas i god tid så att den arbetssökande har möjlighet att söka arbetet. Anvisningen kan lämnas muntligt eller skriftligt till den arbetssökande vid ett personligt besök, på telefon, per post eller e-post. Om anvisningen har lämnats muntligt ska den följas av en skriftlig bekräftelse. För att kunna ta ställning till erbjudandet ska den sökande få information om arbetsgivarens namn, arbetsuppgifter, anställningens varaktighet, arbetstider och kollektivavtal (om sådant finns).¹²

Om en sökande som får eller begär arbetslöshetsersättning avvisar en anvisning eller ett erbjudande om lämpligt arbete eller program, eller på något annat sätt vållar att en anställning inte kommer till stånd, ska Arbetsförmedlingen underätta arbetslöshetskassan. Det samma gäller om personen inte medverkar till att upprätta en handlingsplan eller om Arbetsförmedlingen bedömer att sökande i någon annan del inte uppfyller grundvillkoren i arbetslöshetsförsäkringen, d.v.s. om sökande inte bedöms vara arbetsför och oförhindrad att åta sig arbete, inte är beredd att ta lämpligt arbete eller inte är aktivt arbetssökande. Om det blir känt för förmedlingen att den sökande frivilligt och utan godtagbar anledning lämnat en anställning eller blivit avskedad på grund av otillbörligt uppförande, och arbetslöshetskassan inte på annat sätt kan antas ha fått kännedom om det, ska även det rapporteras. Likaså om personen uppträder så att det finns anledning för förmedlaren att förmoda att sökanden inte vill eller kan ta något arbete. De förhållanden som nämnts ovan ska föranleda arbetslöshetskassan att genomföra en särskild prövning av sökandens rätt till ersättning.

¹⁰ Arbetsförmedlingen (2012d) och Arbetsmarknadsstyrelsens administrativa föreskrifter (AMSF 2005:4 om handläggning av arbetsförmedlingsärenden.

¹¹ Beslut om och utbetalning av arbetslöshetsersättning sker hos den enskilda arbetslöshetskassan.

¹² Arbetsförmedlingen (2011e).

Om en sökande inte kommer till, eller tar kontakt med Arbetsförmedlingen på avtalad tid ska en avanmälan göras till arbetslöshetskassan.

2.3.3 Service till arbetsgivare

Arbetsgivare kan genom Arbetsförmedlingen få lediga tjänster utannonserade på förmedlingens anslagstavlor, i tidningen *Platsbanken* samt i internettjänsten *Platsbanken*. I *Platsbanken* finns även möjlighet att lägga in en presentation av arbetsplatsen. Med hjälp av tjänsten *Annonsera direkt* kan arbetsgivaren publicera, ändra och ta bort sina annonser i *Platsbanken*. Arbetsförmedlingen Kundtjänst godkänner annonserna före publicering och kontrollerar bl.a. att de inte är diskriminerande eller oetiska.¹³ Arbetsgivare har även möjlighet att ingå avtal med Arbetsförmedlingen om att lediga platser publiceras i *Platsbanken* via automatisk filöverföring. Dessa platser stickprovsgranskas.

Arbetsgivare kan söka nya medarbetare i databasen *Sök CV*, där det finns presentationer av arbetssökande inom alla yrkesområden. Personer som söker arbete kan själva registrera sig i databasen och behöver därmed inte vara inskrivna som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen. I *Bildbanken* kan den som är i behov av konstnärlig kompetens söka professionella utövare inom konst- och designområdet. Uppdragsgivare kan söka bland bild-, film- och ljudpresentationer. *Kultur- och Nöjesbanken* är en liknande databas där ex. artister, musiker, dansare kan presentera sitt programutbud. För arbetsgivare som vill rekrytera personal från andra EU/EES-länder finns möjlighet att söka efter personal i de europeiska databaserna inom Euresportalen.

Arbetsförmedlingen kan hjälpa arbetsgivare att bedöma förutsättningarna för en rekrytering utifrån tillgången på arbetskraft och vid behov ge förslag på lämpliga sökande och alternativa rekryteringslösningar. Inom branscher och yrkesområden där det råder brist på arbetskraft kan Arbetsförmedlingen ordna arbetsmarknadsutbildningar. Arbetsförmedlingen genomför också rekryteringsträffar, rikstäckande jobbjakter och har ytterligare arbetsgivarkontakter. Om arbetsgivaren vill anställa en person med nedsatt arbetsförmåga finns möjligheter till vissa stöd (se avsnitt 5.1). Stöd kan i vissa fall också bli aktuellt vid anställning av individer som varit borta från arbetslivet under en längre tid (se avsnitt 4.1).

¹³ Arbetsförmedlingen (2011f).

2.3.4 Skyldigheter för arbetsgivare

En anmälan om ledig plats vid Arbetsförmedlingen ska innehålla uppgifter om arbetsgivarens namn, adress och telefonnummer, var arbetsplatsen ligger, arbetsuppgifter, kompetenskrav, löneförmåner, arbetets varaktighet, tillträdesdag och ansökningstid. Köns- och åldersangivelser samt krav på kunskaper i svenska språket får endast förekomma i särskilda fall. När en plats som har anmälts till Arbetsförmedlingen blivit tillsatt eller av annan anledning inte längre är aktuell ska arbetsgivaren anmäla detta till förmedlingen.

Arbetsgivare som planerar att genomföra driftsinskränkningar som berör minst fem arbetstagare i ett län ska anmäla detta till Arbetsförmedlingen. För vissa branscher finns dock undantag från varselskyldigheten.¹⁴

3 Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet

Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet återfinns i statsbudgeten under utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv, anslag 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd. Anslaget för budgetåret 2012 uppgår till 34,5 miljarder kronor. Av detta belopp beräknas 16,2 miljarder för bidrag till arbetslöshetsersättningen, 15,8 miljarder för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning och 2,4 miljarder för statliga ålderspensionsavgifter.¹⁵

I det här avsnittet beskrivs regelverket kring arbetslöshetsförsäkringen vid utgången av 2012. Avsnittet innehåller också en kortfattad beskrivning av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

3.1 Arbetslöshetsförsäkringen

Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Lag (1997:239) om arbetslöshetskassor

Förordning (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring

Beskrivning: Arbetslöshetsförsäkringen består av en grundförsäkring och en inkomstbortfallsförsäkring. *Grundförsäkringen* gäller den som uppfyllt arbetsvillkoret men som inte är medlem i någon arbetslöshetskassa eller som inte har varit medlem tillräckligt länge. *Inkomstbortfallsförsäkringen* gäller den som varit medlem i en arbetslöshetskassa i minst tolv månader och som uppfyllt ett arbetsvillkor under medlemstiden. Försäkringarna omfattar såväl arbetstagare

¹⁴ Arbetsförmedlingen (2012e).

¹⁵ Regeringens proposition 2011/12:1.

som företagare. Beslut om arbetslöshetsersättning tas av arbetslöshetskassorna, vilka också betalar ut ersättningarna.

Allmänna villkor: Rätt till ersättning vid arbetslöshet har en arbetssökande som: (1) är arbetsför och som är oförhindrad att åta sig arbete för en arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje dag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan, (2) är beredd att anta erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken de inte anmält hinder som kan godtas av arbetslöshetskassan, (3) är anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen i den ordning som föreskrivs av Regeringen eller den myndighet som Regeringen bestämmer, (4) medverkar till att en individuell handlingsplan upprättas vid Arbetsförmedlingen, och (5) aktivt söker men inte kan få ett lämpligt arbete. Ersättning lämnas inte till personer som går en utbildning, är permitterade eller tjänstlediga utan lön eller till de nyanlända invandrare¹⁶ som har rätt till etableringsersättning. Ersättningen enligt grundförsäkringen lämnas tidigast den dag den arbetslöse fyller 20 år. Den som avvisar en anvisning till jobbgarantin för ungdomar har inte rätt till ersättning vid fortsatt arbetslöshet.

En företagare anses vara arbetslös när han eller hon upphör bedriva näringsverksamhet och då det inte vidtas några åtgärder inom näringsverksamheten, eller då näringsverksamheten vid en samlad bedömning upphört definitivt.

Ett erbjudet arbete ska anses lämpligt om det inom ramen för tillgången på arbetstillfällen tagit skäligen hänsyn till den sökandes förutsättningar för arbetet och andra personliga förhållanden. Anställningsförmåner och arbetsförhållanden ska också anses vara godtagbara.

Villkor för medlemskap i arbetslöshetskassa: Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har den som förvärvsarbetar vid ansökningstillfället och uppfyller kassans stadgar om arbetet inom kassans verksamhetsområde. Även den som inte arbetar vid ansökningstillfället har rätt att bli medlem om han eller hon uppfyllde villkoren när han eller hon senast arbetade. Den som har fyllt 64 år eller redan är medlem i en annan arbetslöshetskassa har inte rätt till medlemskap.

Arbetsvillkor: Rätt till ersättning har den som, under de senaste tolv månaderna före arbetslösheten (ramtid), arbetat minst 80 timmar per månad i minst sex månader, alternativt 480 timmar under sex sammanhängande månader och då

¹⁶ Se avsnitt 4.2.1.

minst 50 timmar per månad. Med arbete avses även tid då den sökande har haft semester, avgångsvederlag eller varit ledig med helt eller delvis bibehållen lön av annan anledning än sjukdom, totalförsvarsplikt eller barns födelse. Totalförsvarsplikt och föräldraledighet kan i vissa fall jämföras med arbete om det behövs för att uppfylla arbetsvillkoret, dock under högst två månader tillsammans. Arbete som finansieras med särskilt anställningsstöd eller med stöd till start av näringsverksamhet räknas inte in i arbetsvillkoret. När ramtiden ska bestämmas räknas inte den tid då den sökande varit hindrad att arbeta av ett antal skäl, som exempelvis sjukdom, avslutad heltidsutbildning, vård av eget barn som inte fyllt två år eller förvärvsarbete med stöd av särskilt anställningsstöd.

Ersättningstid: Arbetslöshetsförsäkring betalas ut under längst 300 dagar. Innan ersättningen betalas ut för första gången ska sju dagars karens fullgöras (*karensvillkor*). Föräldrar som dag 300 har barn under 18 år kan få ytterligare 150 ersättningsdagar. Även dagar med aktivitetsstöd räknas in i ersättningsperioden.

Om arbetslösheten upphör före ersättningsperiodens slut har den sökande rätt till ersättning under det återstående antalet dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om han eller hon då inte uppfyller arbets- och karensvillkoren. Den sökande har dock inte rätt till ersättning om en sammanhängande tid av tolv månader har förflutit sedan sökanden senast fick dagpenning eller aktivitetsstöd. Tid då den sökande varit hindrad att arbeta på grund av exempelvis sjukdom eller totalförsvarsplikt räknas inte in i de tolv månaderna.

Om ersättningsperioden löpt ut men den sökande under perioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret lämnas ersättning ut under ytterligare en period. I detta fall måste karensvillkoret uppfyllas på nytt.

Ersättningens storlek: Ersättningen i grundförsäkringen är 320 kronor per dag för den som har arbetat heltid. Ersättningen i inkomstbortfallsförsäkringen ges med 80 procent av den tidigare inkomsten under de 200 första ersättningsdagarna och med 70 procent under resten av ersättningsperioden. Ersättningen får vara lägst 320 och högst 680 kronor per dag för de som arbetat heltid. För den som arbetat deltid minskas beloppet proportionellt. Ersättning betalas ut under högst fem dagar per kalendervecka.

En sökande som under ersättningsperioden på nytt uppfyller arbetsvillkoret kan få en ny ersättningsperiod på 300 ersättningsdagar. Ersättningen beräknas då på den sökandes inkomst under de senaste tolv månaderna. Om det är fördelaktigt kan den sökande istället få en dagpenning på 65 procent av den dagsförtjänst som ersättningen var baserad på i den tidigare ersättningsperioden. Detta får ske under högst två ersättningsperioder efter varandra. En ny ersättningsperiod inleds alltid med sju dagars karenstid.

Om den sökande, på grund av arbetslösheten, får fortlöpande ersättning från annan än arbetslöshetskassan, får ersättning lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas och den aktuella ersättningen. För den som arbetar deltid eller har pension gäller särskilda regler.

Den som lämnat jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar (se avsnitt 4.1) kan, vid arbetslöshet som inträffar inom tolv månader, få arbetslöshetsersättning som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen (om det är fördelaktigt). Detta får ske högst två gånger för en sökande.

Nedsättning av ersättning: Om en sökande avvisar ett lämpligt arbete utan godtagbart skäl, eller genom sitt uppträdande vållar att anställningen inte kommer till stånd, sätts ersättningen ned med 25 procent under 40 ersättningsdagar. Om detta inträffar en andra gång under ersättningsperioden sätts ersättningen ned med 50 procent i ytterligare 40 dagar, och vid en tredje gång har sökanden inte rätt till ersättning förrän han eller hon uppfyllt ett nytt arbetsvillkor. Tiden med nedsättning får inte överstiga 180 kalenderdagar från den dag då nedsättningen påbörjades. Samma regler gäller vid avvisandet av ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Avstängning av ersättning: En sökande som lämnat sitt arbete utan giltig anledning eller som skiljs från arbetet på grund av otillbörligt uppförande, ska stängas av från rätten till ersättning. Om arbetet sannolikt skulle ha varat i högst fem dagar, mer än fem dagar men högst tio dagar eller mer än tio dagar ska den som lämnat arbetet utan giltig anledning stängas av i 10, 20 respektive 45 ersättningsdagar. Om den sökande skiljts från arbetet på grund av otillbörligt uppförande är avstängningstiden 20, 40 respektive 60 ersättningsdagar. Tiden med avstängning får dock inte överstiga 28, 56 respektive 112 kalenderdagar i det första fallet, och 56, 112 och 168 dagar i det senare. Om en sökande stängs av från ersättning en tredje gång under samma ersättningsperiod har han

eller hon inte rätt till ersättning förrän ett nytt arbetsvillkor uppfyllts. Reglerna om avstängning gäller även arbetsmarknadspolitiska program.

3.2 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen¹⁷

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har i uppgift att utöva tillsyn över arbetslöshetsförsäkringen, arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som har koppling till arbetslöshetsförsäkringen. IAF ska kontrollera att arbetslöshetskassorna tillämpar ersättningsreglerna korrekt så att sökande behandlas rättsäkert och lika över hela landet. IAF ska också verka för att ersättningen endast betalas ut till dem som är berättigade till den.

IAF utfärdar föreskrifter som förtydligar tolkningen av lagarna om ersättningsreglerna och om arbetslöshetskassornas verksamhet. I granskningen av Arbetsförmedlingen ingår tillsyn över rutiner och ärenden hos förmedlingen som påverkar rätten till arbetslöshetsersättning samt då anvisningar till arbetsmarknadspolitiska program återkallas. IAF har även till uppgift att granska Arbetsförmedlingens utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. IAF företräder staten i juridiska frågor som gäller arbetslöshetsförsäkringen.

4 Arbetsmarknadspolitiska program och stöd

I stadsbudgeten finns anslagen för de arbetsmarknadspolitiska programmen under utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv, anslag 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Anslaget för de arbetsmarknadspolitiska programmen (exklusive aktivitetsstöd¹⁸) för budgetåret 2012 uppgår till knappt 8,3 miljarder kronor. I det här avsnittet beskrivs regelverket för de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden vid utgången av 2012. Viktiga förändringar under året redovisas i avsnitt 7.

4.1 Arbetsmarknadspolitiska program

Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program

Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd

Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

¹⁷ Förordning (2007:906) med instruktion för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (2012).

¹⁸ Anslaget för aktivitetsstöd uppgår till 15,8 miljarder, se avsnitt 3.

Gemensamma regler

Syfte: De arbetsmarknadspolitiska programmen syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

Målgrupp: Programmen riktar sig till personer som är minst 25 år gamla och som är eller riskerar att bli arbetslösa och som söker arbete genom Arbetsförmedlingen. Särskilda villkor finns för prova-på-platser, praktisk kompetensutveckling, stöd till start av näringsverksamhet och arbetslivsintroduktion (se respektive program). Unga med funktionshinder och personer som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktion, etableringsinsatser för vissa invandrare eller som deltar i en förberedande insats i form av kortare folkhögskoleutbildning får anvisas även om de inte har fyllt 25 år. Personer som av särskilda skäl står långt ifrån arbetsmarknaden kan anvisas från att de fyllt 18. Anvisning får även göras av personer som fyllt 20 år om de uppfyller villkoren för instegsjobb.

Villkor: En anvisning¹⁹ till ett program ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverad. Det betyder att en anvisning endast får göras om den framstår som lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Innan någon anvisas till ett program som är förlagt till en arbetsplats ska Arbetsförmedlingen samråda med arbetstagarparten på den aktuella arbetsplatsen. För privata arbetsgivare samt offentliga arbetsgivare som bedriver affärsverksamhet ska Arbetsförmedlingen inhämta information för att säkerställa att arbetsgivaren inte har näringsförbud, skatteskulder som har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning eller betalningsanmärkning som inte är obetydlig innan någon erbjuds programmet eller insatsen på arbetsplatsen. Om sådant förhållande föreligger får någon anvisning inte göras.

Tid i program: En anvisning ska omfatta verksamhet på heltid under en bestämd tidsperiod som får vara längst sex månader. Under vissa omständigheter kan verksamheten ske på deltid eller vara längre än sex månader. Andra regler gäller för prova-på-platser, praktisk kompetensutveckling, förberedande insats i form av kortare folkhögskoleutbildning samt arbetslivsintroduktion (se respektive program).

För den som inte inställer sig vid programmets början (utan att anmäla giltigt förhinder), inte kan tillgodogöra sig programmet på ett tillfredsställande sätt, missköter sig eller avvisar ett erbjudande om lämpligt arbete utan godtagbara

¹⁹ En anvisning till ett program innebär att den som anvisas erbjuds att ta del av programmet.

skäl, kan anvisningen återkallas. En anvisning kan också återkallas om det i övrigt finns särskilda skäl för detta.

Ersättning till deltagare: Ersättningen till dem som deltar i de arbetsmarknadspolitiska programmen kallas *aktivitetsstöd*. Den som är eller skulle varit berättigad till arbetslöshetsersättning får samma ersättning som vid arbetslöshet, dock lägst 320 kronor per dag. Det samma gäller för den som anvisats till jobb- och utvecklingsgarantin enligt punkt (2), se avsnitt 4.1.8. Den som är utförsäkrad får aktivitetsstöd med 65 procent av tidigare inkomst, dock lägst 320 kronor per dag. Deltagare som inte är berättigade till arbetslöshetsförsäkring får 223 kronor per dag. För deltagare i jobbgarantin för ungdomar och förberedande insats i form av kortare folkhögskoleutbildning gäller särskilda regler, se avsnitt 4.1.7. Till unga med funktionshinder som deltagit i program under minst 12 månader lämnas aktivitetsstöd med lägst 475 kronor per dag.

Aktivitetsstöd lämnas för högst fem dagar per kalendervecka och kan reduceras med andra inkomster som lämnas för samma tid. Om programmet inte pågår på heltid ska stödet minska i motsvarande utsträckning om det inte finns särskilda skäl mot det.

Ersättning till deltagare vid resor m.m.: Kostnader för resor, logi, dubbelt boende och vissa andra kostnader kan ersättas om de överstiger 50 kronor och är nödvändiga för att någon ska kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, delta i arbetslivsinriktad rehabilitering eller genomgå en utredning inför en anvisning.

Kostnader för dagliga resor får ersättas om de överstiger 600 kronor per månad eller kostnaden för normal dagpendling på orten. Den som inte reser dagligen får ersättas med skälig kostnad för en resa till och från platsen där han eller hon tar del av programmet, rehabiliteringen eller utredningen, och en hem- och återresa per månad. Kostnader för resa med eget fordon får ersättas om det är motiverat. Om det behövs för att en person med funktionshinder ska kunna resa kan en närståendes kostnad för en hem- och återresa ersättas. Ersättning kan också vid behov lämnas för ledsagare. Den som har ett funktionshinder och tar del av ett program kan även få ersättning för resekostnader vid ett uppehåll i verksamheten som är längre än tio dagar samt för obligatoriska studieresor i Sverige eller annat land inom Norden.

Kostnader för logi och merkostnader för dubbelt boende får ersättas med 110 kronor per dag, dock högst 2 400 kronor per månad, eller den faktiska kostnaden, om tiden på annan ort än hemorten är kortare än 30 dagar och kostnaden är skälig.

Kostnader för läkarundersökningar, sakkunnigutlåtanden, särskilt utrustning samt utredning inför en anvisning får ersättas med den faktiska kostnaden.

4.1.1 Anställningsstöd

Förordning (1997:1275) om anställningsstöd

Anställningsstöd lämnas till arbetsgivare i syfte att stimulera anställningar av personer som har svårigheter att få ett reguljärt arbete. Anställningsstöd lämnas i form av särskilt anställningsstöd eller som särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar sökande. Anställningsstöd får endast lämnas om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal inom branschen. Stöd får inte lämnas om uppsägningar på grund av arbetsbrist skett på den aktuella driftsenheten under de senaste nio månaderna. Anställningsstöd får heller inte lämnas till arbetsgivare som får annat bidrag för samma insats.

Anställningsformen kan vara såväl tillsvidareanställning som provanställning eller annan tidsbegränsad anställning. I branscher med säsongarbete lämnas endast stöd vid tillsvidareanställning eller vid anställning som varar längre än den normala säsongen. Personer som har anställts med anställningsstöd får inte permitteras av annan anledning än att arbetet inte kan bedrivas på grund av väderleksförhållanden eller liknande orsaker.

Den bidragsgrundande lönekostnaden, vilket stödet beräknas utifrån, består av kontant bruttolön, inklusive sjuklön och semesterlön samt lagstadgade sociala avgifter. Stöd lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden för vilken arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden. Anställningsstödet lämnas till arbetsgivaren i form av bidrag. Stöd för handledning lämnas med högst 50 kronor per dag under de tre första månaderna. För den som har en anställning med särskilt anställningsstöd och deltar i jobb- och utvecklingsgarantins fas tre lämnas stödet med högst 150 kronor per dag under de inledande tre månaderna och därefter med högst 100 kronor per dag.

Särskilt anställningsstöd

Introduktionsdatum: Särskilt anställningsstöd infördes ursprungligen 1 augusti 2000.

En person kan anvisas till en anställning med särskilt anställningsstöd om han eller hon deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin i sammanlagt sex månader. Personer som anvisats till jobb- och utvecklingsgarantin efter att ha deltagit i jobbgarantin för ungdomar kan få anställningsstöd direkt vid inträdet i jobb- och utvecklingsgarantin. Stödet lämnas till 85 procent av lönekostnaden, dock med högst 890 kronor per dag. Stödet kan lämnas under längst 12 månader.

Särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb

Introduktionsdatum: 2 juli 2007.

Stöd i form av instegsjobb kan lämnas för personer som är arbetslösa och anmälda som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen, och som beviljats uppehållstillstånd under de senaste 36 månaderna. Vid beräkning av 36-månadersperioden bortses från tid som personen varit förhindrad att arbeta på grund av vård av barn under två år.

Anvisningen ska avse en anställning på del- eller heltid och inkludera inslag av handledning. Personer som anvisas ska studera, eller ha fått en utfästelse att studera sfi (svenska för invandrare). Studierna ska gå att kombinera med anställningen. Stödet lämnas med 80 procent av lönekostnaden, dock högst 800 kronor per dag.

En anvisning får göras för högst sex månader i taget och pågå i högst 24 månader. Stöd för anställning som omfattar mer än halvtid får dock inte lämnas för längre tid än sex månader. Anvisningen kan förnyas inom 36-månadersperioden och individen kan få ta del av en ny anvisningsperiod utan att studera om han eller hon slutfört studierna till och med kurs D inom sfi. Vid beräkning av 36-månadersperioden bortses från tid som personen varit förhindrad att arbeta på grund av vård av barn under två år.

4.1.2 Arbetslivsintroduktion

Introduktionsdatum: 1 januari 2010.

Beskrivning: Arbetslivsintroduktion avser individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av utredande, vägledande eller orienterande karaktär för

den som efter långvarig sjukdom behöver förbereda sig för arbete eller för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program.

Målgrupp: Personer vilkas dagar med sjukpenning eller sjukersättning har tagit slut. En anvisning kan även göras för personer vars rätt till aktivitetsersättning upphör på grund av att de fyllt 30 år. Anvisningen ska göras så att arbetslivsintroduktionen kan påbörjas i direkt anslutning till att ersättningen upphör. En anvisning kan göras i förtid för den som bedöms komma att förbruka sina dagar.

Tid i programmet: Arbetslivsintroduktion kan pågå i högst tre månader. Om arbetsprövning anordnas inom ramen för arbetslivsintroduktionen får den pågå i högst tre veckor.

Ersättning till deltagare: Deltagarna får aktivitetsstöd (se avsnitt 4.1). Personer mellan 18 och 25 år som inte är berättigade till arbetslöshetsersättning får utvecklingsersättning. Den som har ett slutbetyg från gymnasieskolan får utvecklingsersättning motsvarande det studiebidrag inom studiemedlet som lämnas enligt studiestödslagen (1999:1395), delat med fem, vilket ger 140 kronor per dag. Övriga, som fyllt 18 år, får t.o.m. det första kalenderhalvåret då personen fyller 20 år, utvecklingsersättning som motsvarar studiehjälpen inom studiemedlet delat med 22, vilket ger 48 kronor per dag.²⁰ Därefter lämnas utvecklingsersättning enligt ovan (d.v.s. med 140 kronor per dag).

4.1.3 Arbetsmarknadsutbildning

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1916.

Beskrivning: Arbetsmarknadsutbildning avser yrkesinriktad utbildning som upphandlas av Arbetsförmedlingen eller andra aktörer. Vilka utbildningar som är aktuella beror på hur arbetsmarknaden ser ut.

Syfte: Utbildningen syftar till att underlätta för den enskilde att få eller behålla ett arbete samt att motverka att det uppstår brist på arbetskraft på arbetsmarknaden.

Tid i programmet: Deltagande i arbetsmarknadsutbildning kan fortgå till dess att målet med utbildningen uppnåtts.

²⁰ Försäkringskassan (2012).

4.1.4 Arbetsplatsintroduktion

Förordning (2003:623) om arbetsplatsintroduktion

Introduktionsdatum: Arbetsplatsintroduktion genomfördes som försöksverksamhet i vissa kommuner från 1 september 2003 och som ordinarie verksamhet i 11 län från 2007. Det kan användas i hela landet från 2008.

Beskrivning: En specialutbildad arbetsförmedlare fungerar som stödperson åt en arbetssökande som saknar, eller har begränsad erfarenhet av svenskt arbetsliv. Stödet kan ges inför en anställning, i inledningsskedet av en anställning eller under arbetspraktik som föregår en anställning. Stöd kan vid behov även lämnas till arbetsgivaren.

Målgrupp: Arbetssökande som är minst 20 år och som deltar eller har deltagit i av kommunen anordnat introduktionsprogram, eller som är eller riskerar att bli långtidsinskrivna vid Arbetsförmedlingen.

Villkor: Arbetsplatsintroduktion ska endast erbjudas om det framstår som lämpligt både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv.

Tid i programmet: Arbetsplatsintroduktion får lämnas under högst sex månader. Om det finns särskilda skäl får dock insatsen lämnas under längre tid. Stödet trappas successivt ned under stödperioden.²¹

Ersättning till deltagare: Under introduktionstiden ska deltagaren vara anställd och lön utgår från arbetsgivaren. Aktivitetsstöd (se avsnitt 4.1) utgår endast i de fall då anställningen inleds med en kortare praktikperiod.

4.1.5 Arbetspraktik

Introduktionsdatum: Arbetspraktik ersatte från och med den 1 januari 1999 arbetsplatsintroduktion (API) och arbetslivsutveckling (ALU).

Beskrivning: Praktik på en arbetsplats. Praktiken kan pågå i högst sex månader.

Villkor: Arbetspraktik får anordnas av den som Arbetsförmedlingen ingår överenskommelse med. Vid överenskommelsen ska förmedlingen särskilt verka för att risken för att reguljära arbetstillfällen trängs undan blir så liten

²¹ Arbetsförmedlingen (2009a).

som möjligt. I branscher där arbetet är säsongsbetonat får praktik endast genomföras om den är avsedd att omfatta en längre tidsperiod än den normala säsongen. Anordnaren ska utfärda ett intyg efter avslutad praktik.

Prova på-platser och yrkeskompetensbedömning

Introduktionsdatum: 1 februari 2005.

Prova på-platser är en form av praktik som riktar sig till personer med ingen eller begränsad erfarenhet av svenskt arbetsliv. Den som anvisas en prova på-plats ska få visa upp sin kunskap och kompetens inom ett yrke eller på en arbetsplats där personen kan komma ifråga för en anställning. Prova på-platser ska användas tidigt och riktas mot dem som är nyinskrivna vid Arbetsförmedlingen. Insatsen kan pågå i högst tre månader.²²

Yrkeskompetensbedömning syftar till att ge personer med ingen eller begränsad erfarenhet av svenskt arbetsliv möjlighet att visa upp sina kunskaper och få en bedömning av dessa. Yrkeskompetensbedömning kan pågå i högst tre veckor.

Praktisk kompetensutveckling

Introduktionsdatum: 15 januari 2009

Praktisk kompetensutveckling är en form av praktik som riktar sig till arbetssökande som har tidigare arbetslivserfarenhet. Syftet med insatsen är att ge arbetssökande möjligheten att behålla kontakten med arbetslivet inom områden han eller hon har erfarenhet eller utbildning från. Målgruppen för praktisk kompetensutveckling är arbetssökande som nyligen blivit, eller som riskerar att bli, arbetslös. Praktiken kan pågå i upp till tre månader.

4.1.6 Förberedande insatser

Introduktionsdatum: 1 augusti 2000. De enskilda insatserna fanns dock tidigare.

Beskrivning: Individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av vägledande, rehabiliterande eller orienterande karaktär för den som särskilt behöver förbereda sig för ett annat program eller arbete.

²² Arbetsförmedlingen (2011b).

Insatserna kan bestå av

- aktiviteter inom ramen för vägledning och platsförmedling
- fördjupad kartläggning och vägledning under längst tolv veckor
- aktiviteter inom ramen för arbetslivsinriktad rehabilitering
- aktiviteter särskilt avsedda för nyanlända invandrare som omfattas av etableringsinsatser (se avsnitt 4.2.1)
- strukturerad bedömning, värdering och dokumentation av en arbetssökandes tidigare förvärvade kunskaper och kompetens
- upphandlad utbildning av förberedande eller orienterande karaktär
- kortare folkhögskoleutbildning för ungdomar som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskola
- utbildning i svenska för invandrare (sfi) eller motsvarande utbildning vid folkhögskola, dock inte samtidigt som personen deltar i etableringsinsatser
- utbildning på grundskole- eller gymnasienivå inom det offentliga skolväsendet för långtidsinskrivna invandrare eller den som har ett funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga. Utbildningen ska motsvara längst sex månaders heltidsstudier (eller längre om det finns särskilda skäl).

Tid i programmet: För långtidsinskrivna invandrare eller personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga får utbildningstiden vara längre än sex månader om det finns särskilda skäl. För övriga insatser gäller vad som framgår av de gemensamma reglerna, se avsnitt 4.1.

4.1.7 Jobbgaranti för ungdomar

Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar

Introduktionsdatum: 3 december 2007.

Målgrupp: Ungdomar som fyllt 16 men inte 25 år och som varit arbetslös och anmäld hos Arbetsförmedlingen i sammanlagt 90 dagar under en ramtid om fyra månader. En anvisning kan även göras av personer som, inom åldersspannet, är arbetslös och inskriven vid Arbetsförmedlingen och som (1) deltagit i programmet Arbetslivsintroduktion, eller (2) beviljats utslusningsåtgärder från fängelse eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort prövotiden. Så snart en ungdom uppfyller förutsättningarna för en anvisning till jobbgarantin ska Arbetsförmedlingen pröva om en anvisning ska göras.

En anvisning ska avse verksamhet på heltid. En anvisning får ske på deltid om den enskildes arbetsutbud understiger heltid om det beror på (1) sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, (2) föräldraledighet, eller (3) annat hinder som anmälts och godtagits av Arbetsförmedlingen. Anvisningen ska då göras för den tid som motsvarar arbetsutbudet. Den som har ett nedsatt arbetsutbud på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och som inte kan få sjukpenning samtidigt som han eller hon är inskriven i programmet, ska anvisas på heltid även om personen har ett lägre arbetsutbud.

En anvisning kan även göras på deltid i en omfattning som understiger arbetsutbudet om den enskilde samtidigt (1) arbetar och personen är berättigad till arbetslöshetsförsäkring, eller (2) studerar sfi eller motsvarande utbildning vid folkhögskola eller är över 20 år och studerar på komvux, i en omfattning som tillsammans med tiden i garantin motsvarar individens arbetsutbud.

Syfte: Jobbgarantin ska erbjuda ungdomar särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser på ett tidigt stadium för att de så snabbt som möjligt ska få ett arbete som motsvarar deras hela arbetsutbud, eller delta i en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

Insatserna kan bestå av

- fördjupad kartläggning
- studie- och yrkesvägledning
- jobsökaraktiviteter med coachning
- arbetspraktik
- utbildning
- stöd till start av näringsverksamhet
- arbetslivsinriktad rehabilitering.

Under praktik, utbildning och arbetslivsinriktad rehabilitering ska minst fyra timmar per vecka användas till jobsökaraktiviteter. Utbildningen inom garantin kan bestå av kortare yrkesinriktad utbildning eller en kortare teoretisk utbildning som syftar till att den enskilde kan påbörja eller återgå till en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. De ungdomar som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskolan kan även gå en kortare folkhögskoleutbildning.

Tid i programmet: Deltagarna kan ta del av aktiviteterna till dess individen (1) påbörjar ett arbete på heltid, med eller utan statligt stöd, (2) påbörjar en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, (3) påbörjar föräldraledighet, (4) påbörjar en period med sjukfrånvaro på heltid, eller (5) har deltagit i garantin under sammanlagt 15 månader. Arbetet, utbildningen, föräldraledigheten eller sjukfrånvaron måste pågå i mer än en månad för att den enskilde ska skrivas ut ur garantin. Utskrivning enligt punkt (2) gäller inte den som studerar på sfi eller komvux på deltid.

För den som missköter sig, avvisar en aktivitet inom garantin eller någon annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd, avvisar ett lämpligt arbete eller inte redovisar sina jobbsökaraktiviteter kan anvisningen till jobbgarantin återkallas. Anvisningen kan också återkallas om deltagaren uppfyller ett nytt arbetsvillkor eller om det finns särskilda skäl för återkallelse.

Om en anvisning till garantin har återkallats på grund av att deltagaren misskött sig, avvisat en aktivitet inom garantin eller någon annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd, avvisat ett lämpligt arbete eller inte redovisat sina jobbsökaraktiviteter kan den unge på nytt anvisas till garantin. Det får ske om personen anmält sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen inom 60 dagar från återkallelsen och har varit inskriven vid Arbetsförmedlingen under 45 dagar efter återkallelsen, för vilka aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning skulle ha lämnats om återkallelsen inte ägt rum. I de 45 dagarna räknas också dagar då individen arbetat.

Ersättning till deltagare: Den som är berättigad till arbetslöshetsersättning har rätt till aktivitetsstöd till motsvarande belopp, medan den som inte är berättigad till arbetslöshetsersättning får utvecklingsersättning. Aktivitetsstödet lämnas med olika procentsatser under ersättningsperioden. Under de 100 första ersättningsdagarna lämnas aktivitetsstöd till 80 procent av den dagsförtjänst som skulle ha legat till grund för arbetslöshetsersättningen. Under de därpå följande 100 ersättningsdagarna lämnas aktivitetsstöd till 70 procent och därefter till 65 procent. För deltagare med barn trappas ersättningen ned enligt arbetslöshetsförsäkringens regler (se avsnitt 3.1).

Den som har ett slutbetyg från gymnasieskolan får utvecklingsersättning motsvarande det studiebidrag inom studiemedlet som lämnas enligt studiestödslagen (1999:1395), delat med fem, vilket ger 140 kronor per dag. Övriga, som fyllt 18 år, får t.o.m. det första kalenderhalvåret då personen fyller 20 år, ut-

vecklingsersättning som motsvarar studiehjälpen inom studiemedlet delat med 22, vilket ger 48 kronor per dag.²³ Därefter lämnas utvecklingsersättning enligt ovan (d.v.s. med 140 kronor per dag).

4.1.8 Jobb- och utvecklingsgarantin

Förordning: (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin

Introduktionsdatum: 2 juli 2007.

Syfte: Programmet syfte är att erbjuda personer som varit arbetslösa under en lång tid individuellt utformade insatser för att de så snabbt som möjligt ska få ett arbete.

Målgrupp: Den som är arbetslös och anmäld som arbets sökande hos Arbetsförmedlingen kan anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin när personen: (1) har fått arbetslöshetsersättning och förbrukat 300 dagar av en ersättningsperiod och inte kvalificerat sig för en ny period med arbetslöshetsersättning, (2) har förbrukat 75 ersättningsdagar under veckor med deltidsarbete och är ensamstående med barn under 18 år helt eller delvis boende i hemmet, (3) inte fått arbetslöshetsersättning men som varit arbetslös och anmäld hos Arbetsförmedlingen eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska program under 14 sammanhängande månader, (4) har deltagit i jobbgarantin för ungdomar i 15 månader, om anvisningen sker direkt efter deltagandet i jobbgarantin, (5) har beviljats utslussningsåtgärder från fängelse eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort prøvotiden, eller (6) är över 25 år och har deltagit i programmet arbetslivsin-troduktion.

En anvisning ska avse verksamhet på heltid. En anvisning får ske på deltid om den enskildes arbetsutbud understiger heltid om det beror på (1) sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, (2) föräldradedighet, eller (3) annat hinder som anmälts och godtagits av Arbetsförmedlingen. Anvisningen ska då göras för den tid som motsvarar arbetsutbudet. Den som har ett nedsatt arbetsutbud på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och som inte kan få sjukpenning samtidigt som han eller hon är inskriven i programmet, ska anvisas på heltid även om personen har ett lägre arbetsutbud. En anvisning kan även göras på deltid i omfattning som understiger arbetsutbudet om personen samtidigt arbetar.

²³ Försäkringskassan (2012).

Arbetsförmedlingen ska kartlägga vilka insatser deltagaren i garantin behöver för att kunna stärka sin position på arbetsmarknaden och lämna det stöd som behövs för att uppfylla överenskommelsen i individens handlingsplan.

Programmet är uppdelat i tre faser. Den inledande fasen, som omfattar längst 150 dagar med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, ska i huvudsak innehålla kartläggning, jobbsökaraktiviteter med coachning och förberedande insatser. Fast två ska därutöver omfatta praktik, arbetsträning och förstärkt arbetsträning. Om individen inte funnit ett arbete efter 450 dagar med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning infaller fas tre, då personen ska få en sysselsättning hos en anordnare förmedlat av Arbetsförmedlingen. Varje sysselsättningsperiod i fas tre får pågå i högst två år. Under tiden ska deltagaren få fortsatt stöd av en arbetsförmedlare.

Tid i programmet: Personer som anvisats till programmet får ta del av insatsen till dess de påbörjar en anställning med eller utan statligt stöd, påbörjar en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, påbörjar föräldraledighet eller en period med sjukfrånvaro på heltid. Om anställningen, utbildningen, föräldraledigheten kan antas vara kortvarig får Arbetsförmedlingen avvakta med utskrivning till dessa att frånvaron har varat mer än 30 kalenderdagar i följd. Sjukfrånvaro måste pågå mer än en månad för att individen ska skrivas ut från programmet.

För den som avvisar en insats inom programmet, en annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd, ett lämpligt arbete utan godtagbara skäl, missköter sig, inte redovisar sina jobbsökaraktiviteter eller inte har regelbunden kontakt med en arbetsförmedlare, kan anvisningen återkallas. En anvisning kan även återkallas om individen uppfyller ett nytt arbetsvillkor eller om det i övrigt finns särskilda skäl för återkallelse.

Om en anvisning till garantin har återkallats på grund av att deltagaren misskött sig, utan godtagbart skäl avvisat ett erbjudande om lämpligt arbete, insats eller annan åtgärd, inte har redovisat sina jobbsökaraktiviteter, eller har haft regelbunden kontakt med en arbetsförmedlare får en ny anvisning göras om personen på nytt anmält sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen inom 60 kalenderdagar efter återkallelsen. Detta kan ske om personen efter återkallelsen varit inskriven vid förmedlingen under 45 dagar för vilka aktivitetsstöd skulle ha lämnats om inte återkallelsen gjorts. I de 45 dagarna ska dagar då den enskilde arbetat räknas in.

Ersättning till deltagare: Deltagarna får aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Den som har haft arbetslöshetsersättning får stöd motsvarande 65 procent av tidigare dagsförtjänst, lägst 320 och högst 680 kronor. Övriga får 223 kronor per dag (som längst i 450 dagar). Den som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin direkt efter att ha deltagit i jobbgarantin för ungdomar, och som då hade utvecklingsersättning får utvecklingsersättning istället för aktivitetsstöd fram till att deltagaren fyller 25 år. Därefter lämnas aktivitetsstöd till lägsta ersättningen (sammantaget som längst i 450 dagar).

Den som på nytt anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin träder in i programmet dagen efter den ersättningsdag då han eller hon lämnade det.

Ersättning till anordnare: Ekonomiskt stöd lämnas till den som anordnar arbetsträning, förstärkt arbetsträning eller sysselsättning i fas tre.

4.1.9 Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Introduktionsdatum: 1 januari 2001.

Beskrivning: Insatser som sker in samverkan mellan Arbetsförmedlingen och andra aktörer på arbetsmarknaden och som inte kan anordnas inom ramen för övriga program, men som inte strider mot reglerna inom andra program.

Villkor: Projektet ska vara förenligt med den arbetsmarknadspolitiska verksamhetens huvuduppgifter (se avsnitt 2). Arbetsförmedlingen ska ingå en överenskommelse med den som ska samverka om ett projekt. Av överenskommelsen ska det framgå vad som är projektets syfte, dess innehåll, omfattning och finansiering, formerna för Arbetsförmedlingens medverkan och avtalat projektstöd till den som i samverkan med Arbetsförmedlingen anordnar projektet. Det ska också framgå hur projektet ska följas upp och utvärderas. Medel som avsätts till projektet får inte användas till försörjning av deltagarna.

4.1.10 Stöd till start av näringsverksamhet

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1 juli 1984.

Beskrivning: Aktivitetsstöd lämnas för en företagares försörjning under inledningskedet av näringsverksamheten.

Målgrupp: Stödet riktar sig till personer som är eller riskerar att bli arbetslösa och som bedöms ha goda förutsättningar att driva näringsverksamhet med tillfredsställande lönsamhet och som genom verksamheten kan få varaktig syssel-

sättning. Personer bosatta i sådant stödområde A eller B som avses i 2 § i förordningen (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd får beviljas stöd utan att de är eller riskerar att bli arbetslösa.

Villkor: Stöd till start av näringsverksamhet får inte lämnas till verksamheter inom jordbruk- och transportsektorn, undantag kan dock göras för taxiverksamhet. Stödet får inte snedvrída konkurrensförutsättningarna för annan verksamhet.²⁴

Arbetsförmedlingen bör inhämta upplysningar om den enskilde och dennes förutsättningar att driva näringsverksamhet innan den beslutar om stöd.

Tid i programmet: Stöd lämnas normalt under högst sex månader men kan under vissa omständigheter förlängas, exempelvis om det behövs p.g.a. sjukdom eller för att ett myndighetstillstånd som behövs för verksamheten försenats.

4.2 Övriga stöd och insatser

4.2.1 Etableringsplan

Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
Förordning (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare
Förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandare
Förordning (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Introduktionsdatum: Försöksverksamhet på vissa orter under 2009–2010. Permanent med utökat uppdrag från december 2010.

Målgrupp: Personer, mellan 20–65 år, som fått uppehållstillstånd som flykting i Sverige, eller anhöriga till flyktingar som fått uppehållstillstånd inom två år från att den anhörige fick uppehållstillstånd. Även flyktingar mellan 18–20 år kan tillhöra målgruppen om de inte har föräldrar i Sverige.

Arbetsförmedlingen ska genomföra etableringssamtal med en nyanländ snarast möjligt efter att han eller hon beviljats uppehållstillstånd. Etableringssamtalet ska inbegripa frågor om boende, framtida arbete och resultera i en etableringsplan.

²⁴ Arbetsförmedlingen (2010a).

Arbetsförmedlingen ska upprätta en etableringsplan för den nyanlände inom två månader från att personen fick uppehållstillstånd, eller för den som hade uppehållstillstånd vid inresa i landet, från dagen för inresa eller första etableringssamtalet. Etableringsplanen kan upprättas senare om det finns särskilda skäl, dock senast inom ett år från att personen folkbokförts i en kommun. Etableringsplanen ska ha utgångspunkt i en kartläggning av den nyanländes utbildningsbakgrund, tidigare arbetslivserfarenhet och behov av utbildning och andra insatser. Etableringsplanen ska omfatta aktiviteter på heltid. Endast i vissa fall kan etableringsplanen omfatta aktiviteter på deltid.

Etableringsplanen ska omfatta högst 24 månader och minst innehålla utbildning i svenska för invandrare (sfi) eller motsvarande, samhällsorientering och aktiviteter för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering i arbetslivet. Etableringsplanen upphör att gälla när (1) tiden för etableringsplanen har löpt ut, (2) den nyanlände har förvärvsarbetat på heltid i minst sex månader, eller (3) den nyanlände påbörjar en utbildning på högskolenivå för vilken studiemedel lämnas.

Den nyanlände kan även få hjälp av en etableringslots. Lotsens uppdrag är att stödja den nyanlände i sina kontakter med samhället och arbetsmarknaden genom lotsens personliga kontakter, språkkunskaper och kunskaper om svenskt samhälle och arbetsliv. Den nyanlände har rätt till en lots under den tid som etableringsplanen gäller. Den nyanlände och lotsen ska träffas minst tre timmar i månaden.²⁵

Ersättning till deltagare: En nyanländ som deltar i aktiviteter enligt etableringsplanen har rätt till etableringsersättning. Den som medverkar till att upprätta en etableringsplan får en dagsersättning om 231 kronor fem dagar per kalendervecka. Då den nyanlände deltar i aktiviteter enligt etableringsplanen lämnas etableringsersättning med 308 kronor per dag, fem dagar per kalendervecka. Vid deltagande på deltid minskas beloppet. Om den nyanlände har ett arbete som omfattas av etableringsplanen lämnas ersättning endast i den omfattning som personen inte arbetar. Etableringsersättning lämnas dock för förvärvsarbete som omfattas av etableringsplanen under en tid av sammanlagt högst sex månader. Etableringsersättning lämnas inte om personen får andra ersättningar från socialförsäkringssystemet.

²⁵ Arbetsförmedlingen (2010b).

4.3 Flyttningsbidrag

Introduktionsdatum: Rörlighetsstöd har funnits i olika former sedan 1913.

Förordning (1999:594) om flyttningsbidrag

Beskrivning: Bidrag till flyttning eller pendling som sker av arbetsmarknadspolitiska skäl. Bidrag lämnas i form av pendlingsstöd, ersättning vid bohagstransport samt som ersättning för intervjuresa.

Villkor: Bidrag lämnas till den som fyllt 25 år. Ersättning för intervjuresa kan även lämnas till den som fyllt 20 år. Flyttningsbidrag får inte lämnas om anställningen på den nya orten kan ses som en flyttning mellan arbetsplatser i samma företag. Bidrag får heller inte lämnas om anställningen är arbetstagarens första anställning efter avslutad utbildning. Undantag kan göras om den avslutade utbildningen har varit arbetsmarknadsutbildning eller kommunal vuxenutbildning. Flyttningsbidrag får bara lämnas vid förflyttningar som är arbetsmarknadspolitiskt motiverade. För att få bidrag ska individen vara eller riskera att bli arbetslös, vara inskriven som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen och inte bedömas kunna få arbete på eller nära hemorten.

Ersättning för intervjuresa

Ersättning för resa och logi får lämnas för besök på annan ort, om besöket bedöms vara nödvändigt för att anställningen ska komma till stånd. Om det gäller en utlandsresa inom EU ska den lediga platsen vara registrerad i en nationell databas eller EURES-databasen (se avsnitt 2.3).²⁶ Ersättning för resa lämnas till skälig kostnad, dock med högst 2 500 kronor per tillfälle. Ansökan om bidrag ska göras före resan.

Ersättning för bohagstransport

Ersättning för bohagstransport får lämnas till den som har varit inskriven som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen i minst sex månader, som har fått en anställning som beräknas vara i minst sex månader på en annan ort än hemorten och som har fått en bostad på den orten eller i dess närhet. Ansökan om ersättning för bohagstransport ska göras före flyttningen. Ersättning lämnas inte om sökanden har fått pendlingsstöd i mer än tre månader. Ersättning lämnas med den faktiska kostnaden om den är skälig, dock med högst 20 000 kronor per tillfälle.

²⁶ Arbetsförmedlingen (2011a).

Pendlingsstöd

Pendlingsstöd lämnas för dagpendling och veckopendling. Stödet lämnas till den som fått anställning på en ort som ligger på ett sådant avstånd att kostnaden för en resa dit överstiger kostanden för en resa inom normalt pendlingsavstånd från hemorten. Bidrag lämnas inte om arbetstagaren i den nya anställningen får ersättning för pendlingskostnaden av arbetsgivaren.

Bidrag för veckopendling får endast lämnas till den som bor på en ort där arbetslösheten i yrket är hög och som fått arbete som varar i minst tre månader, i en region där det finns brist på arbetskraft i yrket. Pendlingsstöd för veckopendling lämnas för skäliga kostnader för en resa tur och retur mellan hemorten och arbetsorten varannan vecka, och därutöver med 1 200 kronor per månad om den enskilde har kostnader för dubbelt boende. Stödet får lämnas under högst sex månader sammanlagt under en fyraårsperiod.

Stöd för dagpendling lämnas för resekostnader som överstiger de kostnader som arbetstagaren skulle ha haft vid normalt pendlingsavstånd, dock med högst 2 000 kronor i månaden. Anställningen ska vara i minst sex månader. Stödet får lämnas under högst sex månader och endast en gång under en tvåårsperiod.

4.3.1 Nystartsjobb

Förordning (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

Introduktionsdatum: 1 januari 2007.

Syftet med nystartsjobb är att stimulera arbetsgivare att anställa personer som varit utan arbete en längre tid. Stödet kan lämnas för både tillsvidare-, prov- och tidsbegränsade anställningar. Den arbetssökande ska själv visa att han eller hon kvalificerar sig för nystartsjobb. Nystartsjobbet behöver inte förmedlas från Arbetsförmedlingen men arbetsgivaren måste ansöka om stödet därifrån.

Stödet motsvarar den lagstadgade arbetsgivaravgiften. För ungdomar som varit sjukskrivna lämnas ytterligare stöd motsvarande arbetsgivaravgiften för ungdomar (särskilt nystartsjobb). Om arbetstagaren är över 26 år gammal motsvarar stödet dubbla arbetsgivaravgiften. Arbetsgivaren ska vara en fysisk person som bedriver näringsverksamhet eller en juridisk person. Arbetsgivaren måste vara registrerad hos Skatteverket och stödet tillgodoförs denne genom kreditering på skattekotot.

Målgrupp: Stöd kan lämnas vid anställning av personer som vid årets ingång fyllt 26 men inte 55 år och som vid beslutstillfället är arbetslösa och anmälda hos Arbetsförmedlingen, och som (under en ramtid på 15 månader) närmast före den dag ansökan kom in till Arbetsförmedlingen på heltid under minst ett år har

1. varit arbetslös eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program,
2. haft ett skyddat arbete hos Samhall,
3. varit arbetslös och fått ekonomiskt bistånd från socialtjänsten,
4. fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning
5. omfattas av en kombination av förhållandena i 1–4.

Ungdomar som vid årets ingång är 20 men inte 26 år, samt personer som vid årets ingång är 55 år, som är arbetslösa och anmälda hos Arbetsförmedlingen, och som omfattas av förhållandena enligt punkterna ovan, kan få nystartsjobb efter sex månader (beräknas på en ramtid om nio månader).

Nystartsjobb kan också lämnas till den som är inskriven vid Arbetsförmedlingen och som beviljats uppehållstillstånd (på vissa grunder) inom de senaste tre åren, eller för den som har uppehållstillstånd som familjemedlem till en EES-medborgare. Stödet beviljas också för den som är inskriven i jobb- och utvecklingsgarantin men som inte kvalificerar sig för nystartsjobb på någon annan grund. Även den som beviljats utslussningsåtgärder från fängelse eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort prøvotiden samt är arbetslös och anmäld vid Arbetsförmedlingen kan få nystartsjobb. Nystartsjobb som lämnas på de här grunderna kan lämnas för en person som vid årets ingång fyllt 20 år.

Nystartsjobb kan även lämnas för deltidsanställning. Den som varit förhindrad att arbeta på grund av vård av eget barn under två år kan räkna bort den tiden för att uppnå villkoren.

Villkor: Stödet lämnas under förutsättning att lön lämnas enligt kollektivavtal eller är likvärdig med kollektivavtal i branschen. Stöd får inte beviljas om arbetsgivaren har näringsförbud, skatteskulder som har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning eller betalningsanmärkning som inte är obetydlig.

Tid med stöd: Stöd för nystartsjobb lämnas under lika lång tid som den som anställs har varit frånvarande från arbetslivet, dock längst under fem år. För personer över 55 år kan stödet lämnas under dubbelt så lång tid, dock längst i tio år eller till årets utgång det år han eller hon fyller 65 år. För ungdomar mel-

lan 20 och 26 år lämnas stöd i längst ett år. För deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin lämnas stöd under ett år. För nyanlända invandrare kan stöd lämnas i högst tre år från det att de fick uppehållstillstånd. För den som beviljats utslusningsåtgärder från fängelse eller för den som är villkorligt frigiven kan stödet lämnas motsvarande den utdömda strafftiden, dock minst ett och högst fem år. Beslut om nystartsjobb fattas för ett år i taget.

5 Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

I det här avsnittet beskrivs reglerna för de arbetsmarknadspolitiska insatser som riktas till funktionshindrade²⁷ vid utgången av 2012. Stöden finansieras från anslag 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. i utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv i statsbudgeten. För 2012 uppgår anslaget till 16,7 miljarder, varav 4,4 miljarder går till Samhall AB.

5.1 Särskilda program och stöd

Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

Programmen omfattar stöd och insatser som syftar till att kompensera den nedsättning av arbetsförmåga som finns hos personer med funktionshinder samt att stärka dessa personers möjligheter att få eller behålla ett arbete. Den som vill ta del av stöd ska samråda med Arbetsförmedlingen innan han eller hon vidtar en åtgärd som innebär en kostnad. Arbetsförmedlingen bedömer vilka stöd och insatser som är lämpliga i varje enskilt fall.

5.1.1 Lönebidrag

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1980.

Beskrivning: Lönebidrag innebär ekonomiskt stöd till arbetsgivare vid anställning av en person med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Stöd kan lämnas vid nyanställning, när en anställd återgår till sitt arbete efter att ha haft hel tidsbegränsad sjukersättning eller hel aktivitetsersättning, samt när en arbetstagare som tidigare haft anställning med lönebidrag får sin

²⁷ 2006 ersattes begreppet ”arbetshandikappad” med ”personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga” i lagtext. Ordet funktionshinder har, i och med budgetpropositionen 2010, ersatts med ordet funktionsnedsättning. I den kommande texten används funktionsnedsättning för de personer som omfattas av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personers med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

arbetsförmåga försämrad inom tre år från det att lönebidraget senast lämnades. Lönebidrag får även lämnas för arbetstagare som övergår från skyddat arbete hos en offentlig arbetsgivare till en annan anställning hos arbetsgivaren.

Lönebidrag kan också lämnas till en arbetsgivare som i samråd med Arbetsförmedlingen anställer en person med funktionsnedsättning när denne lämnar en annan anställning med lönebidrag. I sådana fall lämnas bidrag för den återstående tid som lönebidrag har beviljats. Bidrag får även lämnas i de fall en person med funktionsnedsättning lämnar en anställning som inte finansieras med lönebidrag om den som anställs är långtidssjukskriven från sin anställning och arbetsgivaren har fullgjort sin rehabiliteringsskyldighet men arbetstagaren ändå inte bedöms kunna återgå till anställningen.

Målgrupp: Lönebidrag får lämnas till personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som inte bedöms kunna få eller behålla ett arbete om stödet inte lämnas.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar arbetstagare. En anvisning får endast göras om arbetet bedöms lämpligt utformat efter den sökandes behov och kan bidra till att den anställda utvecklas och förbättrar sin arbetsförmåga, då arbetsmiljön är tillfredsställande och uppfyller arbetsmiljölagens krav samt om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen.

Arbetsförmedlingen ska verka för att arbetstagaren övergår till en anställning utan lönebidrag. I samband med anvisningen ska en individuell handlingsplan upprättas för att underlätta en sådan övergång.

Tid i programmet: Lönebidrag får lämnas under längst fyra år. Stödet får endast förlängas utöver det fjärde året om det efter en särskild prövning bedömts motiverat med hänsyn till arbetstagarens arbetsförmåga. En förlängning ska omprövas regelbundet. Ett första beslut om lönebidrag får omfatta högst ett år.²⁸

Ersättning till arbetsgivare: Bidraget storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid

²⁸ Ams föreskrifter (AMSF 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag. Om bidrag lämnas till en allmännyttig organisation med mer än 80 procent av den bidragsgrundande lönekostnaden lämnas även ersättning för merkostnader med 70 kronor per dag och person.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

5.1.2 Skyddat arbete

Beskrivning: Skyddat arbete finns i två former: skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare och skyddat arbete hos Samhall.

Målgrupp: Funktionsnedsatta vars arbetsförmåga är så nedsatt att de inte kan få annat arbete och vars behov inte kan tillgodoses genom andra insatser.

Gemensamma villkor: Arbetsförmedlingen anvisar deltagare. En anvisning får endast göras om arbetet bedöms lämpligt utformat efter den sökandes behov och kan bidra till att den anställde utvecklas och förbättrar sin arbetsförmåga, då arbetsmiljön är tillfredsställande och uppfyller arbetsmiljölagens krav samt om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen. Arbetsförmedlingen ska verka för att den som har skyddat arbete övergår till annan anställning.

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)

Introduktionsdatum: 1 juli 1985.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till offentliga arbetsgivare som anordnar skyddat arbete för personer med funktionsnedsättning.

Målgrupp: Arbetslösa som har en socialmedicinsk funktionsnedsättning, är berättigade till insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller personer som på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare har haft kontakt med arbetslivet eller har varit borta från det en längre tid.

Villkor: En anvisning får inte göras om arbetet bedrivs inom konkurrensutsatt verksamhet eller sektor. Arbetsgivaren ska tillsammans med Arbetsförmedlingen, den anställde och en lokal facklig organisation underteckna en överenskommelse som anger insatser som ska utveckla och öka den anställdes arbetsförmåga och möjligheter att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.²⁹

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare får endast kombineras med stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen och särskilda insatser för syn- och hörselskadade enligt första punkten i avsnitt 5.1.6.

Ersättningstid: Ett första beslut om bidrag får omfatta högst ett år.³⁰

Ersättning till arbetsgivare: Bidraget storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

Skyddat arbete hos Samhall³¹

Introduktionsdatum: Samhall bildades 1980.

Beskrivning: Samhall är ett statligt bolag som har till uppgift att ge arbete åt personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Bolaget bedriver affärsmässig verksamhet inom städ och tvätt, lager och logistik, äldre-service, arbetsplats och fastighet samt tillverkning.

²⁹ Arbetsförmedlingen (2012a).

³⁰ Ams föreskrifter (AMSF 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

³¹ Förutom förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga baseras avsnittet på Arbetsförmedlingen (2012b) och Samhall (2013).

Mål: Samhall ska under 2012 ge arbete åt anställda med funktionsnedsättning under minst 24,4 miljoner arbetstimmar. Minst 40 procent av dem som rekryteras till Samhall ska höra till de prioriterade grupperna, exempelvis personer med psykisk funktionsnedsättning eller generella inlärningssvårigheter men också yngre personer i jobb- och utvecklingsgarantins sysselsättningsfas³². Minst 6 procent brutto av de tillsvidareanställda med funktionsnedsättning ska lämna Samhall för ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Samhall ska erbjuda utvecklingsanställning till minst 1 000 personer.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar arbetstagare. Arbetsförmedlingen ska tillsammans med Samhall och den anställde upprätta en överenskommelse som anger syftet med anställningen, stödbehov, utvecklingsinsatser samt en tidsplan för en eventuell övergång till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Skyddat arbete hos Samhall får inte kombineras med någon annan insats.

Tid inom Samhall: Tillsvidareanställning eller anställning till dess övergång till reguljärt arbete sker.

Ersättning till Samhall: Staten ersätter Samhall för de merkostnader som bolaget har.

5.1.3 Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1987.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetsgivare eller annan som har en kostnad för köp, hyra eller reparation av arbetshjälpmedel eller andra anordningar som en person med funktionsnedsättning behöver som anställd, företagare, fri yrkesutövare eller för att kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetslivsinriktad rehabilitering eller praktisk arbetslivsorientering. Stöd kan också lämnas för expertundersökningar för att klarlägga behovet av hjälpmedel.

Villkor: Stöd till hjälpmedel för en anställd lämnas för behov som framkommer under de första tolv månaderna av anställningen. För den som är anställd med lönebidrag, i skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, i en trygghetsanställning eller utvecklingsanställning kan stödet lämnas så länge som lönebidraget lämnas eller anställningen varar. Stöd får inte lämnas för hjälpmedel som normalt behövs i verksamheten, som kan ersättas genom annat statligt stöd eller som enligt bestämmelserna ska utföras utan stöd.

³² Arbetsförmedlingen (2012f).

Ersättning: Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen får lämnas med högst 100 000 kronor per år vardera till den som har funktionsnedsättningen och till arbetsgivaren. Om stödet gäller datorbaserade hjälpmedel eller om det finns synnerliga skäl kan ett högre belopp lämnas. Om det inte finns särskilda skäl ska stöd till hjälpmedel som inte använts för avsett ändamål betalas tillbaka.

5.1.4 Stöd till personligt biträde

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1997.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetsgivare eller annan som har kostnader för ett personligt biträde åt en person med funktionsnedsättning som behöver biträde som anställd (inte vid utvecklings- eller trygghetsanställning), företagare, fri yrkesutövare, för att kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetslivsinriktad rehabilitering eller praktisk arbetslivsorientering.

Ersättningstid: Beslut om stöd till personligt biträde får omfatta högst två år. Stödet omfattning ska följas upp och bedömas inför omprövning av beslut.³³

Ersättning: Stöd till personligt biträde lämnas med högst 60 000 kronor per år till arbetsgivaren eller den som har kostnaden för biträdet. Företagare som har funktionshinder som medför stora kommunikationssvårigheter kan få stöd om högst 120 000 kronor per år.

5.1.5 Särskild stödperson för introduktion och uppföljning

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1993.

Beskrivning: Arbetsförmedlingen utser en särskild stödperson åt en person med funktionsnedsättning vilken behöver extra stöd och träning i inledningsskedet av en anställning eller under arbetspraktik som föregår en anställning. Stödpersonerna kallas SIUS-konsulenter och de är anställda hos Arbetsförmedlingen.

Ersättningstid: Insatsen lämnas under högst sex månader under introduktionen samt under uppföljning av anställningen. Uppföljningsstöd får lämnas under minst ett år från anställningens början.³⁴

³³ Ams administrativa föreskrifter (AMSFS 2006:9) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

³⁴ Arbetsförmedlingen (2012c).

5.1.6 Särskilda insatser för syn- och hörselskadade

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till

- 1) tal och punktskriftslitteratur som synskadade behöver för att ta del av arbetsmarknadsutbildning eller annan utbildning inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program
- 2) kostnader för tolk åt barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade som tar del av utbildning inom ett företag eller för inläsning på ljudmedier av facklitteratur till en synskadad som tar del av utbildning inom ett företag.

Villkor: Stödet avser inte insatser som landstinget ska svara för.

Ersättning: Vid utgifter enligt första punkten kan samtliga kostnader ersättas. Vid utgifter enligt andra punkten ersätts kostnader med högst 50 000 kronor per år.

5.1.7 Särskilt stöd till start av näringsverksamhet

Introduktionsdatum: Näringshjälp infördes ursprungligen 1915.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetslösa personer med funktionsnedsättning som har kostnader för att skaffa utrustning eller andra kostnader när de startar näringsverksamhet.

Villkor: Näringsverksamheten måste förväntas ge ett väsentligt tillskott till försörjningen. Stödet får kombineras med stöd till start av näringsverksamhet.

Ersättning: Stödet får lämnas med högst 60 000 kronor per person. Stödet ska betalas tillbaka om näringsverksamheten läggs ned eller säljs inom tre år efter det att stödet lämnades, om det inte finns särskilda skäl.

5.1.8 Trygghetsanställning

Introduktionsdatum: 1 januari 2006.

Beskrivning: Anställning hos annan arbetsgivare än sådan som ingår i Samhall-koncernen för en person med funktionsnedsättning och vars behov inte kan tillgodoses genom andra insatser.

Villkor: Arbetsförmedlingen ska verka för att den som har en trygghetsanställning övergår i annan anställning, och åtminstone var fjärde år pröva att stödets storlek inte överstiger den nivå som behövs för att kompensera för arbetstaga-

rens nedsättning i arbetsförmåga eller arbetsgivarens särskilda kostnader. En trygghetsanställning får inte kombineras med stöd till personligt biträde.

Ersättning: Ersättningens storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

Arbetsgivaren kan därtill få ersättning (anordnarbidrag) för särskilda kostnader med högst 130 kronor per dag och person. Sådan ersättning lämnas dock inte om arbetsgivaren blir kompenserad för särskilda kostnader genom annat stöd.

5.1.9 Utvecklingsanställning

Introduktionsdatum: 1 januari 2006.

Beskrivning: Anpassat arbete hos en offentlig eller privat arbetsgivare för en person med funktionsnedsättning för att denne ska kunna utveckla sin arbetsförmåga.

Villkor: Utvecklingsanställning får inte kombineras med stöd till personligt biträde eller särskild stödperson för introduktion och uppföljning (SIUS). En utvecklingsanställning omfattas inte av lagen om anställningsskydd.

Tid i program: Stöd lämnas under längst 12 månader. Anställningen kan förlängas i längst 12 månader om det finns särskilda skäl.

Ersättning: Ersättningens storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

Arbetsgivaren kan därtill få ersättning (anordnarbidrag) för särskilda kostnader med högst 130 kronor per dag och person. För personer som har en utvecklingsanställning hos Samhall kan ett förstärkt anordnarbidrag lämnas om 230 kronor per dag och person. Sådan ersättning lämnas dock inte om arbetsgivaren blir kompenserad för särskilda kostnader genom annat stöd.

5.2 Övriga stöd och insatser

5.2.1 Bidrag till arbetshjälpmedel

Förordning (1991:1046) om bidrag till arbetshjälpmedel

Beskrivning: Bidrag till arbetshjälpmedel som utbetalas för att en sjukskriven person ska kunna återgå i arbete, eller för att en person ska kunna fortsätta arbeta trots en funktionsnedsättning.

Bidraget lämnas till arbetsgivaren eller arbetstagaren för köp eller hyra av arbetshjälpmedel eller anordningar på arbetsplatsen som behövs för att arbetstagaren ska kunna utföra sitt arbete. Bidrag kan också ges för expertundersökningar för anpassningsåtgärder. För jordbrukare gäller särskilda regler.

Villkor: Bidrag kan bara betalas ut för arbetshjälpmedel och anpassningar som inte ingår i arbetsgivarens arbetsmiljöansvar.

Ersättning: Arbetsgivare och arbetstagare kan vardera få bidrag med högst 50 000 kronor. Om bidraget ska användas till datorbaserade hjälpmedel kan högre belopp beviljas.

6 Europeiska socialfonden

Genom medlemskapet i Europeiska unionen har Sverige möjlighet att delta i olika gemensamma europeiska utvecklingsprogram, bland annat genom Europeiska socialfonden. Socialfonden är en av EU:s två strukturfonder. Syftet med strukturfonderna är att minska skillnaderna i utvecklingsnivå mellan olika regi-

oner och länder i unionen. Socialfonden stödjer projekt som främjar kompetensutveckling och motverkar utanförskap.³⁵

Under programperioden 2007–13 är socialfonden i Sverige uppdelad i två programområden: 1) kompetensförsörjning och 2) utökat arbetskraftsutbud. Inom programområde ett ska projekten främja kompetensutveckling och rikta sig till personer som har sysselsättning. Stöd lämnas till projekt som syftar till att underlätta för människor att utvecklas i takt med arbetslivets krav, öka kunskaperna om hur man motverkar diskriminering och främjar likabehandling, samt öka kunskaperna om hur långtidssjukskrivningar kan förebyggas.³⁶ Inom området två ska projekten motverka utanförskap. Där stöds projekt som bidrar till ökad social sammanhållning och ett inkluderande arbetsliv, med fokus på personer som står långt från arbetsmarknaden. Projekten ska ge deltagarna ökade möjligheter att komma in och stanna kvar på arbetsmarknaden. En viktig målgrupp är personer som är eller har varit långtidssjukskrivna. Projekt som underlättar för unga och personer med utländsk bakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden är särskilt prioriterade.³⁷

För programperioden 2007–13 har Sverige tilldelats 6,2 miljarder kronor från Europeiska socialfonden. Av medlen fördelas 30 procent för projekt inom kompetensförsörjning och 70 procent inom ökat arbetskraftsutbud.³⁸ Utbetalningarna från socialfonden redovisas i statsbudgeten under utgiftsområde 14, anslag 1:6. Utbetalningarna avser delfinansiering av det nationella strukturfondsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning. Anslaget bekostar även den statliga medfinansieringen av insatser inom programmet för kompetensutveckling. För 2012 uppgår anslaget till drygt 1,5 miljarder kronor. Svenska ESF-rådet är utbetalande myndighet.

7 Viktiga förändringar under 2012

7.1 Förändringar i de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden

Anvisning till arbetsmarknadspolitiskt program

2012-02-01 Kravet att en person ska ha fyllt 25 år för att kunna anvisas till arbetsmarknadspolitiska program ges ytterligare ett undantag. Personer som på

³⁵ Svenska ESF-rådet (2012).

³⁶ Svenska ESF-rådet (2009a).

³⁷ Svenska ESF-rådet (2009b).

³⁸ Regeringens prop. 2011/12:1.

grund av särskilda skäl står långt ifrån arbetsmarknaden kan anvisas till program från att de fyllt 18 år.³⁹

Särskilt anställningsstöd

2012-02-01 För den som har en anställning med särskilt anställningsstöd och deltar i jobb- och utvecklingsgarantins fas tre lämnas ett högre stöd för handledning. Stöd lämnas med högst 150 kronor per dag under de tre första månaderna och därefter med högst 100 kronor per dag.⁴⁰

Jobb- och utvecklingsgarantin

2012-02-01 Tiden innan en person som är arbetslös men som inte har rätt till arbetslöshetsförsäkring kan anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin sänks från 18 till 14 månader.⁴¹

2012-06-01 En deltagare vars anvisning till jobb- och utvecklingsgarantin återkallats p.g.a. att han eller hon misskött sig, kan åter anvisas till programmet enligt samma regler som den vars återkallelse skett av andra skäl.⁴²

³⁹ Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2011:1607).

⁴⁰ Förordning om ändring i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd (SFS 2011:1531).

⁴¹ Förordning om ändring i förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin (SFS 2011:1532).

⁴² Förordning om ändring i förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin (SFS 2012:177).

Referenser

- Ams administrativa föreskrifter (AMSFS 2005:4) om handläggning av arbetsförmedlingsärenden
- Ams administrativa föreskrifter (AMSFS 2006:9) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga
- Ams föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga
- Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSFS 2004:11) om individuella handlingsplaner
- Arbetsförmedlingen (2009a) ”Arbetsplatsintroduktion” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i september 2009. Hämtad 6 juli 2010.
- Arbetsförmedlingen (2010a) ”Stöd till start av näringsverksamhet” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i december 2013. Hämtad 13 september 2011.
- Arbetsförmedlingen (2010b) ”Etableringslots till nyanlända” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i 26 november 2010. Hämtad 14 september 2011.
- Arbetsförmedlingen (2011a) ”Flyttningsbidrag/Ersättning för intervjuresa” (faktablad) Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i december 2011. Hämtad 23 juli 2012.
- Arbetsförmedlingen (2011b) ”Praktik” (faktablad) Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i mars 2011. Hämtad 12 juli 2012.
- Arbetsförmedlingen (2011c) ”Vägledning till arbete”. Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 8 april 2011. Hämtad 4 oktober 2012.
- Arbetsförmedlingen (2011d) ”Arbetslivsinriktad rehabilitering”. Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 25 maj 2011. Hämtad 14 juli 2011.
- Arbetsförmedlingen (2011e) ”Riktlinjer för anvisningar till lämpligt arbete eller arbetsmarknadspolitiskt program”. Hämtad från

<https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 22 november 2011. Hämtad 20 augusti 2013.

Arbetsförmedlingen (2011f) ”Annonsering av lediga platser i Platsbanken”. Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 8 mars 2011. Hämtad 4 oktober 2012.

Arbetsförmedlingen (2012a) ”Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i november 2012. Hämtad 9 juli 2013.

Arbetsförmedlingen (2012b) ”Att arbeta inom Samhall” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i oktober 2011. Hämtad 11 september 2012.

Arbetsförmedlingen (2012c) ”Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS)” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i november 2012. Hämtad 9 juli 2013.

Arbetsförmedlingen (2012d) ”Lämpligt arbete” (Arbetsförmedlingens handläggargröd) Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 14 juni 2012. Hämtad 4 oktober 2012.

Arbetsförmedlingen (2012e) ”Varsel” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i januari 2012. Hämtad 20 augusti 2013.

Arbetsförmedlingen (2012f) ”Skyddat arbete hos samhall” (Arbetsförmedlingens handläggargröd) Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 1 oktober 2012. Hämtad 9 juli 2013.

Arbetsförmedlingen (2013) *Arbetsförmedlingens återrapporering 2013. Arbetsmarknadspolitiska program. Årsrapport 2012.*

Förordning (1991:1046) om bidrag till arbetshjälpmedel

Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd

Förordning (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring

Förordning (1997:1275) om anställningsstöd

Förordning (1999:594) om flyttningsbidrag

Förordning (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd

Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

Förordning (2003:623) om arbetsplatsintroduktion

Förordning (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

Förordning (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin

Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar

Förordning (2007:906) med instruktion för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen

Förordning (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare

Förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandare

Förordning (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Förordning om ändring i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd (SFS 2011:1531)

Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2011:1607)

Förordning om ändring i förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin (SFS 2011:1532)

Förordning om ändring i förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin (SFS 2012:177)

Försäkringskassan (2012) ”Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning” (faktablad). Hämtad från www.forsakringskassan.se. Uppdaterad 24 maj 2012.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (2012) ”Om IAF”. Hämtat från www.iaf.se, 28 maj 2012.

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Lag (1997:239) om arbetslöshetskassor

Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program

- Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- Regeringens proposition 2011/12:1. Utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv.
- Samhall (2013). *Samhall. Års- och hållbarhetsredovisning 2012*.
- Studiestödslagen (1999:1395)
- Svenska ESF-rådet (2009a) ”Programområde 1 Kompetensförsörjning”. Hämtat från www.esf.se. Uppdaterad 22 december 2009. Hämtad 26 september 2011.
- Svenska ESF-rådet (2009b) ”Programområde 2 Ökat arbetskraftsutbud”. Hämtat från www.esf.se. Uppdaterad 21 december 2009. Hämtad 26 september 2011.
- Svenska ESF-rådet (2012) ”Om Socialfonden”. Hämtat från www.esf.se. Uppdaterad 12 oktober 2011. Hämtad 13 september 2012.

Tabellbilaga

Tabell 1 Arbetsförmedlingens sökandekategorier

Kod	Sökandekategorier (skat)	Categories
11	Arbetslösa, platsförmedlingsservice	Unemployed, Placement Service
96-98	Arbetslösa (tillfälliga koder)	Unemployed temporary
14	Arbetssökande med förhinder	Jobseekers presently prevented
21	Deltidsarbetslösa	Part-time unemployed
22	Timanställda	Employed by the hour
23	Yrkesfiskare	Fisherman by trade
31	Tillfälligt arbete	Temporary employed
33	Nystartsjobb	New start jobs
34	EU/EES-sökande	EU/EES-appliant
35	Ombytessökande Samhall	Job-changers Samhall
36	Särskilt nystartsjobb	Special new start jobs
37	Nystartsjobb för deltidsarbetslösa	New start jobs for part-time unemployed
38	Utvecklingsanställning	Development Employment
39	Trygghetsanställning	Security Employment
41	Ombytessökande	Job-changers
42	Lönebidrag	Wage Subsidy (disabled persons)
43	Offentligt skyddat arbete	Sheltered Public Employment
45	Förstärkt särskilt anställningsstöd	
46	Start av näringsverksamhet	Start-up Grants
49	Särskilt anställningsstöd	Special Recruitment Incentive
54	Arbetspraktik	Work Experience
56	Utvecklingsanställning inom Kulturarslyftet	
58	Utvecklingsanställning inom Samhall	
59	Prova på-plats	Trial Opportunity
67	Praktisk kompetensutveckling	Skill development
69	Jobbgaranti för ungdomar	Youth Job Programme
70	Jobb- och utvecklingsgarantin	Job and Development Programme

Kod	Sökandekategorier (skat)	Categories
71	Arbetslivsinriktad rehabilitering	Employability Rehabilitation Programme
72	Arbetslivsintroduktion	Work Life Introduction
73	Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	Activities within Counseling Guidance and Placement Service
75	Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	Projects with Employment Policy Orientation
76	Fördjupad kartläggning och vägledning	In-depth Assessment and Counseling Guidance
78	Instegsjobb	Entry Recruitment Incentive
79	Jobb- och utvecklingsgarantin fas 3	Job and Development Programme, phase 3
81	Arbetsmarknadsutbildning	Employment Training
83	Förberedande utbildning	Preparatory Training Courses

Tabell 2 Antal arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program 2012, månadsvis

Sökandekategorier	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt per månad
Arbetslösa	218975	214188	204777	193279	182127	198888	208960	218576	212605	211049	208323	216524	207356
Arbets sökande med förhinder	47850	47938	49443	50138	51917	51693	51973	50195	50220	50068	51156	52000	50383
Deltidsarbetslösa	28665	28676	28728	28418	27983	28331	28083	28316	28275	28414	28270	27723	28324
Timanställda	49958	49762	49221	48423	47753	46007	45695	47560	49060	50244	50982	51496	48847
Yrkesfiskare	502	497	485	479	466	466	461	458	461	464	462	463	472
Tillfälligt arbete	17724	17556	17747	17529	19959	31084	35273	28087	23536	21120	21009	19183	22484
Nystartsjobb	42223	41904	42116	42576	43548	44377	43874	43194	42196	41560	41016	40068	42388
EU/EES-sökande	81	80	86	66	51	48	43	54	55	60	54	59	61
Ombytessökande Samhall	2617	2528	2559	2545	2594	2884	3054	2920	2818	2877	2853	2748	2750
Särskilt nystartsjobb	519	496	479	453	438	411	391	370	326	309	299	280	398
Utvecklingsanställning	3457	3480	3589	3674	3766	3857	3958	3967	3960	3992	4052	4069	3818
Trygghetsanställning	19312	19557	19789	20085	20430	20855	21217	21374	21593	22069	22556	23101	20995
Ombytessökande	19124	19231	19728	20238	21070	20441	20152	20661	20495	20354	20138	19542	20098
Lönebidrag	44270	44023	44436	44768	44979	45113	44744	44564	44178	43425	42711	41915	44094
Offentligt skyddat arbete	4191	4215	4278	4276	4267	4265	4226	4210	4172	4132	4129	4137	4208
Förstärkt särskilt anställningsstöd				52	202	375	549	725	902	1233	1544	1790	614
Start av näringsverksam-	2417	2510	2691	2807	2852	2944	2821	2748	2716	2714	2724	2653	2716

Sökandekategorier	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt per månad
het													
Särskilt anställningsstöd	4 357	4 393	4 463	4 403	4 369	4 471	4 453	4 336	4 095	3 969	3 947	3 949	4 267
Arbetspraktik	5 571	6 276	6 464	6 383	5 925	3 996	3 174	3 329	4 253	5 358	5 650	4 277	5 055
Lyft		2	2	1									0
Kulturarvslyftet					1	4	20	27	35	58	106	138	32
Utvecklingsanställning Samhall					5	70	190	321	432	490	679	1 040	269
Prova-på-plats	484	546	614	621	611	449	405	454	631	828	851	604	592
Praktisk kompetensut- veckling	723	816	788	853	795	589	510	556	677	866	936	784	741
Jobbgaranti för ungdomar	43 360	44 213	43 747	43 301	40 905	34 565	32 051	31 318	36 351	39 446	42 728	44 573	39 713
Jobb- och utvecklings- garantin	65 083	65 588	66 194	66 178	65 194	62 511	62 049	62 545	61 946	61 940	61 790	63 478	63 708
Arbetslivsinriktad rehabi- litering	12 281	12 583	12 915	13 373	13 809	12 875	11 867	12 160	12 430	13 086	13 567	12 808	12 813
Arbetslivsintroduktion	3 631	3 086	2 380	2 009	2 001	1 786	1 785	1 835	1 948	3 354	3 667	4 123	2 634
Aktiviteter inom vägled- ning och platsför	2 444	2 425	2 461	2 830	3 461	3 917	4 256	4 319	4 727	4 882	5 011	4 948	3 809
Projekt med arbetsmark- nadspolitisk inrikt	206	265	271	265	266	276	262	412	477	558	609	565	369
Fördjupad kartläggning och vägledning	1 594	1 556	1 527	1 451	1 197	1 078	1 058	993	941	1 020	1 084	1 050	1 212
Instegsjobb	2 476	2 421	2 293	2 191	2 189	2 213	2 249	2 159	2 171	2 174	2 188	2 129	2 238
Jobb- och utvecklings-	29 505	29 820	30 201	30 620	30 902	31 028	31 353	31 832	32 489	32 753	33 051	33 630	31 432

Sökandekategorier	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt per månad
garantin sysselsättningsfasen													
Arbetsmarknadsutbildning	5 391	5 727	5 712	5 533	5 529	4 877	4 516	4 738	4 997	5 545	5 966	6 059	5 383
Förberedande utbildning	8 957	9 070	8 940	9 111	8 379	7 723	7 825	8 383	9 688	11 344	12 790	11 296	9 459
Arbetslösa, felregistrering av beslut	116	129	114	103	105	101	90	125	131	111	91	89	109
Arbetslösa, avbrott/återkallande av beslut	1 353	1 323	1 534	1 470	1 413	1 957	1 629	1 752	1 860	1 722	1 809	2 002	1 652
Arbetslösa, slutförd beslutsperiod	3 373	4 115	4 443	4 120	3 849	4 660	3 422	3 247	3 953	2 950	2 380	4 866	3 782
Totalt	692 790	691 024	685 215	674 622	665 307	681 185	688 638	692 820	691 800	696 538	701 178	710 159	689 273

Tabell 3 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, använda medel 2012 (anslag 1:2) *belopp i tkr*

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Upphandlad arbetsmarknadsutbildning	30 498	31 874	36 309	36 693	39 697	36 623	35 731	31 712	28 091	35 607	35 219	36 601	414 655
Arbetspraktik	30 658	29 752	37 065	37 730	40 516	35 743	28 201	20 121	17 480	24 685	28 786	33 045	363 785
Start av näringsverksamhet	23 746	23 675	28 411	26 385	32 155	29 901	32 347	32 294	26 750	32 323	29 366	29 879	347 233
Aktivitet inom vägledning och platsförm.	15 187	15 098	15 868	14 763	17 658	17 966	21 443	23 267	20 988	25 710	25 196	24 453	237 590
Arbetslivsivr. rehab.	66 475	63 669	69 219	6 066	75 171	70 173	70 531	63 722	54 953	67 463	64 868	66 747	799 105
Förberedande utbildning	36 327	33 935	35 826	31 972	33 835	28 647	25 331	19 434	19 888	28 621	32 990	38 949	365 755
Projekt m arbetsmarkn. politisk inriktning	1 307	1 190	1 205	1 383	1 286	1 341	1 226	1 278	2 460	4 137	4 608	5 003	26 423
Prova-på plats	2 636	2 309	3 059	3 367	3 593	34 665	3 068	1 998	1 994	3 137	3 814	4 187	36 623
Fördjupad kartläggning och vägledning	13 075	13 336	14 097	12 508	12 848	10 006	8 812	8 346	7 155	7 590	6 427	6 113	120 313
Jobb- och utvecklingsgarantin	895 458	870 327	901 248	867 194	923 902	866 462	877 899	886 220	796 699	927 259	879 200	871 595	10 563 565
Jobbgaranti för ungdomar	142 983	146 330	161 919	149 410	160 651	139 010	127 807	120 598	105 126	134 942	138 200	150 739	1 677 710
Praktisk kompetensutveckling	3 914	4 244	5 011	4 976	5 349	5 135	4 167	3 521	3 156	4 235	5 079	5 513	54 305
Arbetslivsintroduktion	37 653	32 292	23 622	20 721	19 758	18 404	17 260	17 829	17 657	29 048	36 197	40 205	310 645
Övrigt	77	-1	16	58	18	7	-131	2	11	27	-17	4	
Överföring mellan anslag 1:2 och 1:3												-400 000	
Summa	1 299 995	1 268 030	1 332 874	1 273 226	1 366 437	1 262 882	1 253 693	1 230 391	1 102 407	1 324 781	1 289 934	913 034	14 917 685

Tabell 4 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser, använda medel 2012 (anslag 1:3), *belopp i tkr*

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Upphandlad arbetsmarknadsutbildning	22 847	69 300	62 345	69 311	55 323	130 903	45 236	60 954	50 120	59 947	74 261	105 744	806 291
Arbetspraktik	843	534	1 148	1 121	1 128	993	788	535	610	508	735	1 098	10 042
Start av näringsverksamhet	975	2 383	2 635	2 642	2 656	2 537	2 035	2 452	1 723	2 777	1 518	4 102	28 436
Aktivitet inom vägledning och platsförm.	20	22	51	52	49	59	64	53	110	87	89	106	764
Arbetslivsinriktad rehabilitering	696	845	868	833	925	948	834	664	928	854	864	979	10 239
Förberedande utbildning	19 555	42 401	75 356	33 224	50 423	12 254	23 078	18 301	29 210	48 862	25 966	43 575	422 205
Projekt m arb.markn.politisk inriktning	4 599	2 738	4 779	2 230	5 517	6 206	4 504	2 293	7 165	6 846	6 555	7 215	60 648
Särskilt anställningsstöd	73 317	74 021	76 564	68 326	84 674	76 810	74 125	73 077	74 980	76 263	69 539	67 325	889 022
Instegsjobb	30 417	31 023	30 203	26 499	30 335	26 814	27 264	26 043	26 878	29 177	27 010	27 474	339 236
Förstärkt anställningsstöd				657	4 126	7 113	10 265	14 194	17 915	23 363	28 443	34 566	140 642
Prova-på plats	48	19	136	28	69	63	159	551	51	68	234	192	1 618
Fördjupad kartläggning och vägledning	23	16	15	10	28	30	13	4	9	11	36	22	217
Jobb- och utvecklingsgarantin	172 244	202 940	202 264	202 587	205 284	259 305	182 050	198 963	196 373	217 895	239 502	265 631	2 545 038
Jobbgaranti för ungdomar	39 212	54 629	47 468	44 945	40 937	62 594	32 376	30 590	27 176	49 488	57 032	70 718	557 165
Praktisk kompetensutveckling	49	56	87	49	70	77	59	56	46	57	58	66	727
Arbetslivsintroduktion	510	1 250	1 049	708	751	658	109	123	201	59	377	691	6 486
Respenning	1 849	2 762	3 433	3 156	3 426	2 958	1 656	3 378	1 352	3 859	2 587	3 882	34 297
Pendlingsstöd	2 311	2 713	3 171	3 030	3 214	3 490	3 426	3 058	3 713	3 304	2 982	2 313	37 626
Tolk- och utredningskostnader	1 845	3 636	5 335	5 658	6 001	7 284	4 301	3 028	3 938	5 546	6 791	13 638	67 002
Försäkringsskydd	9 585	12 180	18 481	13 351	8 789	26 194	13 348	27	15 242	2 297	13 335	44 386	
Jobbcoaching (egen regi)						17 239	8 655		7 841	4 069	3 856	8 281	49 941

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Kompletterande aktörer personlig coaching	2 731	488	610	311	201	127	57	4	18	0	-9	53	4 590
Kompletterande aktörer nyanlända	1 335	725	955	515	740	245	430	230	875	140	80	220	6 489
Ersättning kompletterande aktörer personlig coaching (LOVC)		5	625	1 751	5 236	11 570	17 075	22 014	24 897	65 125	53 829	46 776	248 867
Ersättning kompletterande aktörer rehabtjänster	7	53	501	1 253	3 428	5 313	6 595	7 931	6 927	9 583	11 259	10 996	63 844
Övrigt	-50 891	117	-40	-8	-3	94 739	-94 751	-2	-6	-3	37	203 804	152 993
Överföring mellan anlag 1:2 och 1:3												400 000	400 000
Summa	334 125	504 857	538 040	482 203	513 328	756 520	363 850	468 524	498 292	610 182	626 965	1 364 752	7 061 638

Tabell 5 Särskilda program och stöd för funktionshindrade, använda medel 2012 (anslag 1:4), *belopp i tkr*

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Projekt m arb.markn.politisk inriktning	2 922	1 325	1 463	870	1 847	1 680	1 787	501	1 430	1 094	2 581	2 387	19 887
Arbetstekniska hjälpmedel	4 322	7 733	9 666	8 175	10 272	13 499	5 760	6 533	5 810	7 964	10 102	14 079	103 913
Stöd till personligt biträde	33 032	34 499	36 958	33 580	43 278	38 311	39 169	38 835	38 466	44 075	42 575	43 370	466 146
Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd	32 270	31 810	32 110	38 049	33 466	35 234	35 937	33 684	33 766	31 613	37 342	36 113	411 392
Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet	1 644	3 070	3 979	3 406	3 850	3 506	3 301	2 418	2 663	2 859	2 676	2 771	36 144
Lönebidrag	486 809	489 263	508 507	448 886	573 373	509 819	509 232	515 330	492 472	558 263	506 577	483 799	6 082 331
Offentligt skyddat arbete	56 836	56 911	60 869	52 529	67 747	60 628	51 952	67 839	47 826	71 285	60 654	58 215	713 290
Utvecklingsanställning	51 129	53 435	56 430	48 341	64 372	55 835	55 817	57 915	56 906	65 942	59 012	59 376	684 511
Utvecklingsanställning inom Kulturarvslyftet						71	175	367	216	633	710	1 025	3 195
Utvecklingsanställning inom Samhall				85	332	757	1 817	4 441	7 239	9 585	12 666	13 321	50 243
Trygghetsanställning	231 645	238 934	255 841	224 484	289 870	264 858	257 357	277 870	264 319	308 749	287 019	292 156	3 193 101
Övrigt	-2 932		2	1	9	3 712	-3 724		1	-5 216	5	2 186	-5 956
Summa	897 677	916 979	965 824	858 406	1 088 417	987 909	958 579	1 005 735	951 112	1 096 846	1 021 919	1 008 797	11 758 200

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter

- 2013:1** Olsson Martin ”Anställningsskydd och föräldrelaterad frånvaro”
- 2013:2** Angelov Nikolay, Per Johansson och Erica Lindahl ”Det envisa könsgapet i inkomster och löner – Hur mycket kan förklaras av skillnader i familjeansvar?”
- 2013:3** Vikman Ulrika ”Så påverkar föräldraförsäkringen nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden”
- 2013:4** Forslund Anders, Linus Liljeberg och Leah von Trott zu Solz ”Arbetspraktik – en utvärdering och en jämförelse med arbetsmarknadsutbildning”
- 2013:5** Eliasson Tove ”Löneutveckling bland invandrade och infödda – betydelsen av arbetsplatser och yrken”
- 2013:6** Katz Katarina och Torun Österberg ”Unga invandrare – utbildning, löner och utbildningsavkastning”
- 2013:7** Angelov Nikolay, Per Johansson och Erica Lindahl ”Kvinnors större föräldraansvar och högre sjukfrånvaro”
- 2013:8** Johansson Per, Lisa Laun och Tobias Laun ”Hälsan hos nybeviljade förtidspensionärer över tid”
- 2013:9** Engdahl Mattias och Olof Åslund ”Arbetsmarknadseffekter av öppna gränser”
- 2013:10** Bennmarker Helge, Lars Calmfors och Anna Larsson Seim ”Jobbskatteavdrag, arbetslöshetsersättning och löner”
- 2013:11** Lundin Martin, Jonas Thelander och PerOla Öberg ”Det välgrundade beslutet: om kommunal beredning i kommunstyrelse, utbildnings-, arbetsmarknads- och miljöärenden”
- 2013:12** Liljeberg Linus, Sara Martinson och Jonas Thelander ”Jobb- och utvecklingsgarantin – Vilka deltar, vad gör de och vart leder det?”
- 2013:13** Avdic Daniel och Per Johansson ”Könsskillnader i preferenser för sjukfrånvaro”
- 2013:14** Hensvik Lena och Oskar Nordström Skans ”Hur arbetslivserfarenhet och nätverk kan förändra avkastningen på förmågor och utbildning”
- 2013:15** Svaleryd Helena ”Den lokala konjunkturen och egenföretagande”
- 2013:16** Hall Caroline ”Medförde längre och mer generella yrkesprogram en minskad risk för arbetslöshet?”
- 2013:17** Wondratschek Verena, Karin Edmark och Markus Frölich ”Effekter av 1992 års skolvalsreform”
- 2013:18** Edmark Karin och Roger Gordon ”Beskattnings- och val av företagsform”

- 2013:19** Golsteyn Bart H.H., Hans Grönqvist och Lena Lindahl ”Tidspreferenser och långsiktiga utfall”
- 2013:20** Hensvik Lena och Oskar Nordström Skans ”Kontakter och ungdomars arbetsmarknadsinträde”
- 2013:21** Dahlberg Matz, Eva Mörk och Katarina Thorén ”Jobbtorg Stockholm – resultat från en enkätundersökning”
- 2013:22** Sibbmark Kristina ”Arbetsmarknadspolitisk översikt 2012”

Working papers

- 2013:1** Nekby Lena, Peter Skogman Thoursie och Lars Vahtrik ”Examination behavior – Gender differences in preferences?”
- 2013:2** Olsson Martin “Employment protection and parental child care”
- 2013:3** Angelov Nikolay, Per Johansson och Erica Lindahl “Is the persistent gender gap in income and wages due to unequal family responsibilities?”
- 2013:4** Vikman Ulrika “Paid parental leave to immigrants: An obstacle to labor market entrance?”
- 2013:5** Pingel Ronnie och Ingeborg Waernbaum “Effects of correlated covariates on the efficiency of matching and inverse probability weighting estimators for causal inference”
- 2013:6** Forslund Anders, Linus Liljeberg och Leah von Trott zu Solz ”Job practice: an evaluation and a comparison with vocational labour market training programmes”
- 2013:7** Eliasson Tove “Decomposing immigrant wage assimilation – the role of workplaces and occupations”
- 2013:8** Katz Katarina och Torun Österberg “Wages of childhood immigrants in Sweden – education, returns to education and overeducation”
- 2013:9** Angelov Nikolay, Per Johansson och Erica Lindahl “Gender differences in sickness absence and the gender division of family responsibilities”
- 2013:10** Johansson Per, Lisa Laun och Tobias Laun “Screening stringency in the disability insurance program”
- 2013:11** Åslund Olof och Mattias Engdahl “Open borders, transport links and local labor markets”
- 2013:12** Bennmarker Helge, Lars Calmfors och Anna Larsson Seim “Earned income tax credits, unemployment benefits and wages: empirical evidence from Sweden”
- 2013:13** Avdic Daniel och Per Johansson “Gender differences in preferences for health-related absences from work”

- 2013:14** Lundin Martin, Oskar Nordström Skans och Pär Zetterberg “Political training as a pathway to power: the impact of participation in student union councils on candidate emergence”
- 2013:15** Hensvik Lena och Oskar Nordström Skans “Social networks, employee selection and labor market outcomes”
- 2013:16** Svaleryd Helena “Self-employment and the local business cycle”
- 2013:17** Hall Caroline ”Does more general education reduce the risk of future unemployment? Evidence from labor market experiences during the Great Recession”
- 2013:18** Sjögren Anna och Johan Vikström “How long and how much? Learning about the design of wage subsidies from policy discontinuities”
- 2013:19** Josephson Malin, Nina Karnehed, Erica Lindahl och Helena Persson “Intergenerational transmission of long-term sick leave”
- 2013:20** Wondratschek Verena, Karin Edmark och Markus Frölich ”The short- and long-term effects of school choice on student outcomes – evidence from a school choice reform in Sweden”
- 2013:21** Edmark Karin och Roger Gordon ”Taxes and the choice of organizational form by entrepreneurs in Sweden”
- 2013:22** Golsteyn Bart H.H., Hans Grönqvist och Lena Lindahl ”Time preferences and lifetime outcomes”
- 2013:23** Hensvik Lena och Oskar Nordström Skans “Networks and youth labor market entry”

Dissertation series

- 2012:1** Laun Lisa “Studies on social insurance, income taxation and labor supply”
- 2013:1** Vikman Ulrika “Benefits or work? Social programs and labor supply”